

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΣ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1949

ΑΡΙΘ. 19

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΙΟΠΛΗΚΤΩΝ

Εἰς τὴν σημερινὴν συγκέντρωσιν μᾶς ἐκάλεσεν ὁ υἱὸς ἡ φωνὴ τῆς ἀγωνιζομένης πατρίδος. Ἡ στιγμή εἶναι κρίσιμος. Ἦλθομεν ἐδῶ ὡς ἀγωνισταὶ εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους. Ἀγῶνα μακρόν, γεμᾶτον ἀπὸ σκληρὰς μάχας ἐπὶ διαφόρων μετώπων.

Καὶ σήμερον ἀκριβῶς, ἔπειτα ἀπὸ τοὺς θριαμβοὺς τοῦ ἡρωϊκοῦ μας στρατοῦ εἰς τὸ Βίτσι καὶ τὸν Γράμμον καὶ τὸ Μπέλες, πρέπει νὰ διεξαχθῇ μίᾳ ἄλλῃ μάχῃ εἰς διαφορετικὸν μετώπον, ἀλλὰ μὲ σπουδαιότητα ἐξίσου μεγάλην διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους μας. Πρόκειται περὶ τῆς μάχης, ἡ ὁποία πρέπει νὰ δοθῇ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἀποτελεσματικῶς ἡ ἐρήμωσις καὶ αἱ δηλώσεις καὶ ὁ ὄλεθρος, τὸν ὁποῖον ἐσκόρπισε, μὲ σχέδιον ἐπιμελῶς προδιαγεγραμμένον, ὁ συμμοριτισμός.

Ὅλοι μας βεβαίως ὑποφέρομεν ἀπὸ τὴν δοκιμασίαν. Ὑπάρχει ὅμως ἓνα τμῆμα τοῦ λαοῦ μας, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ δοκιμασία ἔχει καταντήσῃ ἀληθινὸς σταυρός. Αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἄνω τῶν ἑπτακοσίων χιλιάδων ἀδελφῶν μας εἶναι πρόσφυγες. Δέκα χρόνια τώρα τ' ἀδέλφια μας αὐτὰ ἐδοκίμασαν μὲ ἰδιαιτέραν σκληρότητα τὰς ταλαιπωρίας τοῦ πολέμου, τὴν φρικὴν τῆς κατοχῆς, τὴν ἀπαισίαν μάλιστα τοῦ συμμοριτισμοῦ. Εἰς τὸ τέλος ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλείψουν ὅ,τι τοὺς ἀπέμεινεν, νὰ ἀφήσουν τὰ σπῖτια καὶ τὰ χωριά τους χωρὶς νὰ πάρουν τίποτε μαζί των.

Τώρα, βεβαίως, οἱ ἡρωϊκοὶ ἀγῶνες τοῦ στρατοῦ μας ἠλευθέρωσαν τὰ χωριά μας καὶ ἔδωσαν πάλιν τὴν ἀσφάλειαν εἰς τὸ σπῖτι καὶ τὸ χωράφι τοῦ πρόσφυγος. Εἶναι, δόξα τῷ Θεῷ, οἱ πρόσφυγες ἐλεύθεροι πλέον νὰ ἐπιστρέψουν

εἰς τὰς ἐστίας των καὶ νὰ ξαναρχίσουν τὴν ζωὴν των. Ἀλλὰ πῶς θὰ ξαναρχίσουν τὴν ζωὴν των καὶ τὴν ἐργασίαν των; Ἐξεδιώχθη ὁ συμμορίτης, ἀλλ' ἡ ἐρήμωσις μένει. Ἐπτὰ χιλιάδες περίπου ἑλληνικὰ χωριά εἶνε ἐρείπια, καὶ ὅπου ὁ συμμοριόπληκτος ἀδελφός μας δὲν εὔρη ἐρείπια, θὰ εὔρη γυμνοὺς τοίχους. Οὔτε ἡ στοιχειώδης οἰκοσκευὴ. Οὔτε ἓνα σκέπασμα διὰ τὸν χειμῶνα. Οὔτε μίᾳ χύτρα διὰ τὸ μαγεῖρευμα. Οὔτε μίᾳ σκαπάνῃ. Οὔτε τὰ πλέον ἀπαράιτητα γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ κτήνη. Ἐρήμωσις, καταστροφή, ἐσχάτη ἔνδεια θὰ ὑποδεχθοῦν τοὺς ἐπιστρέφοντας. Καὶ ταῦτα ἐγγίζοντες τοῦ χειμῶνος.

Ἐνα μεγάλο πρόβλημα δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὡς πρόβλημα τοῦ ἀφορᾷ μίαν μόνον μερίδα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶναι πρόβλημα ὅλων μας. Εἶναι, ὅπως ὅλος ὁ ἀγῶν μας, ζήτημα τιμῆς ὅλων μας. Ἐπὶ πλέον, ἡ προσταγὴ τῆς ἀγάπης καὶ ἐθνικῆς ἐνότητος, ἀλλὰ καὶ ἡ ὤμῃ καὶ σκληρὰ πραγματικότης, μᾶς τὸ λέγουσιν μὲ τὸν ἐντονώτερον τρόπον. Τὸν σταυρὸν τοῦ πρόσφυγος θὰ τὸν βαστάσωμεν ὅλοι μαζί, ὅλοι οἱ Ἕλληνες, χωρὶς καμμίαν ἐξαίρεσιν.

Καὶ ἄς μὴ νομισθῇ, ἔστω καὶ πρὸς στιγμήν, ὅτι ἡ χειρονομία αὐτὴ θὰ ἔχη ἀπλῶς τὸν τύπον βοήθειας πρὸς δυστυχοῦντας ἀδελφούς, τὴν ὁποίαν θὰ δώσωμεν ἀπὸ τὸ περισσευμά μας. Ἄς μὴ λησμονώμεν ποτέ, ὅτι οἱ πρόσφυγες τοῦ συμμοριτισμοῦ ἐδυστύχησαν ἐν ὀνόματι ὅλων μας. Ἐπομένως, ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἐμπράκτου ἀγάπης μας δὲν εἶναι ἰδικὴ μας χριστιανικὴ ὑποχρέωσις, ἀλλὰ ἰδικόν των ἱερὸν καὶ ἀναφαίρετον δικαίωμα. Δικαίωμα ὄχι ἐπὶ τοῦ περισσεύματός μας, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς θυσίας μας. Ἄς μὴ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

"Εκκλησις τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ὑπὲρ τῶν συμμόριοι πλῆκτων.—'Εγκύκλιοι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας α) περὶ τῶν καταφευγόντων ἢ παρισταμένων ὡς μάρτυρες εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια κληρικῶν, β) περὶ τῆς σημασίας τῆς γυναικείας ψήφου κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς καὶ γ) πρὸς τὰ ἐκκλησ. συμβούλια τῶν ναῶν περὶ τῶν διαχειριστικῶν αὐτῶν καθηκόντων.—† *Μητροπολίτου Λαρίσης Δωροθέου*, Μὴ ἀκούωμεν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ.—'Αρχιμ. *Διμ. Τιμιάδη*, Βοηθὸς τῶν ἱερέων.—'Εὐαγγέλου *Δ. Θεοδώρου*, Καθηγητοῦ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, Ἀπολογητικὴ Ἀξιολογία.— *Παρατηρήσεων Στήλη*: Ἐπιστράτευσις τῆς θυσίας.—'Ἐπεκεινα τοῦ καθήκοντος.— Εὐλογος συγκίνησις.— *Χρονικά*.

.....
 λησμονῶμεν ἐπίσης, ὅτι αὐτοί, οἱ ἀδίκως δυστυχοῦντες ἀδελφοί μας, ἀποτελοῦν ὑγιᾶ δημιουργικὸν παράγοντα τοῦ ἔθνους καί, ἐπομένως, ἡ πλήρης ἢ μὴ ἀποκατάστασις τῶν θὰ ἔχη ἄμεσον ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς εὐμερίας ὄλων. Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τὸ πρόβλημα τῶν προσφύγων ἀδελφῶν μας νὰ ἀντιμετωπισθῇ ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ κράτος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάθε ἓνα Ἕλληνα χωριστά. Καὶ οὕτω ἡ θαυματοουργὸς ἑλληνικὴ ἀτομικὴ πρωτοβουλία, συντονισμένη καὶ ἐμπνευσμένη μὲ πνεῦμα ἀγωνιστικόν, καλεῖται νὰ λάβῃ καὶ πάλιν τὸν λόγον.

Ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου καλῶ πάντας τοὺς Ἕλληνας εἰς Ἐθνικὸν Συναγερμὸν ἀλληλεγγύης.

Πρέπει μὲ κάθε τρόπον νὰ ἱκανοποιηθοῦν αἰτεράσται ὕλικοι ἀνάγκαι. Πρέπει οἱ συμμοριόπληκτοι νὰ αἰσθανθοῦν ὄλους τοὺς Ἕλληνας παραστάτας εἰς τὰ σημερινὰ δεινὰ τῶν. Αὐτὴ ἡ συμπαράστασις, αὐτὴ ἡ ἐνότης, ὡς ζωντανὴ πραγματικότης, δὲν θὰ καλύψῃ μόνον τὰς ὑλικὰς ἀνάγκας. Θὰ γίνῃ νίκη πνευματικὴ, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ τὴν λαμπροτέραν ὀλοκλήρωσιν τῆς νίκης τῶν ὄπλων. Καὶ τὸ πρᾶγμα θὰ ἔχῃ ἀποφασιστικὴν σπουδαιότητα διὰ τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας. Θὰ ἀποτελέσῃ ἐγγύησιν, ὅτι ὄσους ἀγῶνας καὶ ἂν τυχὸν χρειασθῇ νὰ διεξαγάγωμεν, θὰ τοὺς διεξαγάγωμεν ὡς ἓνα ἀρραγὲς καὶ ἀδιάσπαστον σύνολον. Ἡ ἐνότης αὐτὴ, δοκιμασμένη ἀπὸ τὰ δεινὰ καὶ εὐλογημένη ἀπὸ τὰς θυσίας, θὰ εἶνε ἡ ζωογόνος δύναμις, ἡ ὁποία θὰ στερεώσῃ καὶ θὰ ἐπιταχύνη τὸν δρόμον τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀποστολὴν τῆς.

Ὅπως ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Ἕλληνα στρατιώτην νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ θυσιασθῇ, οὕτω ζητῶ ἀπὸ ὄλους τοὺς Ἕλληνας

νὰ ἐπωμισθοῦν, ὡς βᾶρος κοινόν, τὸ βᾶρος τῆς προσφυγιάς. Μία ἐπιστράτευσις τῆς ἀγάπης πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀπάντησις, τὴν ὁποίαν θὰ δώσωμεν ὄλοι εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος. Τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν τὴν ὀφείλομεν εἰς τοὺς στρατιώτας μας, εἰς τοὺς ἀγωνιστάς μας, εἰς τοὺς ἀναπήρους μας, εἰς τοὺς τιμημένους νεκροὺς μας. Τὴν ὀφείλομεν ἀκόμη τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν εἰς τὸν κακοῦργον ἐπίδρομέα. Διότι αὐτὸς ἐσκόρπισε τὴν ἐρήμωσιν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς ἑλληνικῆς γῆς, μὲ τὸν σατανικὸν ὑπολογισμὸν νὰ ὀδηγήσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν ἀπόγνωσιν καὶ τὸν ἐξαφανισμὸν.

Μὲ τὴν ἐμπρακτον ἀλληλεγγύην θὰ δώσῃ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς εἰς τὸν ἐγκληματίαν τὴν συντριπτικὴν ἀπάντησιν ποῦ τοῦ ἀξίζει. Καὶ θὰ τοῦ ἀποδείξῃ, ὅτι ἀπέτυχε πλήρως εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς του. Ὅτι ἡ ἐρήμωσις καὶ ὁ ὄλεθρος, ὄχι μόνον δὲν ἐλύγισαν τὴν θέλησίν μας, ἀλλὰ ἐτόνωσαν τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν μας καὶ ἐσφυρηλάτησαν τὴν ἐθνικὴν μας ἐνότητα, μὲ τὴν ὁποίαν θὰ οἰκοδομήσωμεν μίαν Ἑλλάδα ἀξίαν τῶν θυσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν ἀπὸ τὰ παιδιά της. Θὰ δώσωμεν ἀκόμη εἰς τὸ ἐσωτερικόν καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἰς τοὺς φίλους καὶ εἰς τοὺς ἐχθροὺς, ἓνα μεγάλο διδάγμα. Τὸ διδάγμα, ὅτι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς κομμουνιστικὰς δημαγωγίας, διὰ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἡ ἰσότης καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀδελφωσύνη δὲν εἶναι λόγοι κενοί, ἀλλὰ πραγματικότης. Τέλος, θὰ ἀποδείξωμεν καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς μας, ὅτι, παρ' ὅτι εἴμεθα ἡ χώρα ἡ ἀσυγκρίτως πάσης ἄλλης ταλαιπωρηθεῖσα εἰς τὸν τελευταῖον γιγάντιον ἀγῶνα τοῦ πολιτισμοῦ ἐναντίον τῆς βαρβαρότητος, ἐξακολουθοῦμεν νὰ μὴ βασιζώμεθα μόνον εἰς τὴν ξένην βοήθειαν, ἀλλὰ νὰ ὑπολογίζωμεν κυρίως ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μας θελήσεως.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐκθέσω εἰδικώτερον τὸ πῶς θὰ πρέπῃ νὰ γίνῃ ἡ ἐπιστράτευσις αὐτὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς πανελληνίου ἀλληλεγγύης. Ὅταν ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἀπὸ τὴν ἱερότητα τοῦ ἀγῶνός μας, ἡ ἀγάπη ἐπιτελεῖ θαύματα. Ἐχομεν ἤδη τὸ φωτεινὸν παράδειγμα ὄλων τῶν ἑλλήνων ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι, εἰς ἀπάντησιν ἐκκλήσεως τῆς βασιλίσσης, ὅταν τὸ πρῶτον ἐξεδηλώθη τὸ πρόβλημα τῶν προσφύγων, διέθεσαν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἐν ἡμερομίσθιον, καὶ οὕτω κατωρθώθη νὰ πραγματοποιηθῇ μετὰ ἄλλων καὶ τὸ θαῦμα τῶν Παιδο-

πόλεων και τών Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν Λέ-
ρου.

Καί εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω,
ὅτι τὸ πρόβλημα τῶν προσφύγων δὲν εἶναι κυ-
ρίως πρόβλημα ὑλικόν, ἀλλὰ πρόβλημα ψυχι-
κόν. Ὅταν ἡ ψυχὴ τοῦ καθενός μας λάβῃ ἔναν-
τι τοῦ προβλήματος τὴν ὀρθὴν θέσιν, τότε ἡ
ὕλική λύσις θὰ ἐπακολουθήσῃ φυσικῇ καὶ εὐ-
κολῶς.

Ἡ κρατικὴ ἀρμοδιότης, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν
τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν πολῦτιμον ἀρωγὴν
τῶν μεγάλων μας συμμάχων, καὶ ἡ ἰδιωτικὴ
πρωτοβουλία θὰ συμπληροῦνται καὶ πάλιν
ἀμοιβαίως. Ἡ Ἐκκλησία μας θὰ πρωτοστατήσῃ
ὡς ὁδηγὸς πνευματικὸς καὶ κήρυξ τῆς χριστια-
νικῆς πίστεως. Τῆς πίστεως, ἡ ὁποία θὰ ἐμ-
πνεύσῃ τὴν ἀγάπην, ὅπως ἐνέπνευσε τὴν θυσίαν.
Θὰ συμμετάσχῃ τὸ ὅλον σύστημα προνοίας,
τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Βα-
σιλίσσης. Θὰ ἐργασθοῦν αἱ διάφοροι ὀργανώ-
σεις, τὰς ὁποίας κινεῖ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία,
ἀλλ' ἐμπνέει εἰς καὶ ἐνιαῖος ἐθνικὸς παλμός.

Καὶ ἀκριβῶς, πρὸς συντονισμόν ὄλων αὐτῶν
τῶν προσπαθειῶν, ἐκλήθητε εἰς τὴν αἴθουσαν
ταύτην, κατὰ τὴν ἱεράν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν
ἐπιτελοῦμεν τὴν ἑορτὴν τῆς ὑψώσεως τοῦ Τι-
μίου Σταυροῦ. Ἐπειτα ἀπὸ νέας νίκας κατὰ
βαρβάρων, τὰς ὁποίας μᾶς ἐδώρησεν ὁ Θεὸς
διὰ τοῦ Σταυροῦ τούτου, θὰ ἀρχίσωμεν καὶ τὸν
νέον ἀγῶνα, μὲ τὸν ἴδιον Τίμιον Σταυρὸν ὡς
σύμβολον καὶ ἐγγύησιν τῆς νίκης.

Ἡ Βασίλισσα καὶ ἐγὼ θὰ συμμετάσχωμεν
εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ὀλοψύχως. Καὶ ὅταν τὸ
ἔργον αὐτὸ ἐπιτύχῃ, τότε θὰ ἔχωμεν κερδίσει
ὄχι μόνον τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρήνην.
Καὶ ὅπως ἔμεινεν ἱστορικὸν τὸ μεγάλο Ὁχι, τὸ
ὁποῖον εἶπαμεν ἄλλοτε εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς
πατρίδος, θὰ μείνῃ ἐξ ἴσου ἱστορικὸν τὸ μεγάλο
Ναί, τὸ ὁποῖον θὰ εἴπωμεν σήμερον εἰς τὴν ἰ-
διαν τὴν πατρίδα, τὴν ἀγαπημένην μας Ἑλ-
λάδα».

*Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀλέ-
ξανδρος Διομήδης εἶπε τὰ ἀκόλουθα :*

«Ἡκούσαμεν ὅλοι μὲ βαθεῖαν προσοχὴν τὴν
παλλομένην ἀπὸ συγκίνησιν ἑκκλησίαν τοῦ Βα-
σιλέως τῶν Ἑλλήνων, ἀσφαλῶς δὲ ἡ ἀπήχησις
αὐτῆς θὰ δονήσῃ εἰς τὰ μύχια τῆς καρδίας ὅλα
τὰ στρώματα τοῦ λαοῦ. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι λαός,
ὅστις δὲν ἐκουράσθῃ ἀγωνιζόμενος σκληρὸν

ἀγῶνα ἐπὶ ὀλόκληρον δεκαετίαν, ἀγῶνα κυριο-
λεκτικῶς ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἐστιῶν, ὑπὲρ τῶν πα-
λαιῶν του παραδόσεων καὶ τῆς ἀκαταλύτου ἀ-
φοσιώσεώς του εἰς τὴν ἐθνικὴν του πίστιν, θὰ
πράξῃ μὲ ἴσην προθυμίαν ὅ,τι χρειάζεται διὰ
νὰ ἀσφαλίσῃ εἰρήνην, τάξιν, νὰ συμβάλῃ δὲ εἰς
τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων
συμπολιτῶν του, τοὺς ὁποίους ἡ λαίλαψ τῆς
κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας ἐξεργάζωσεν ἀνοι-
κτιμῶνως ἀπὸ τὰς ἐστίας των.

Ἦδη ἡ στοργικὴ μέριμνα τῆς Βασιλίσσης τῶν
Ἑλλήνων, μὲ τὴν θερμότητα καὶ χάριν, αἱ ὁποῖαι
κοσμοῦν τοὺς ἐκλεκτούς, ἐπελήφθη, χωρὶς νὰ
φείδεται κόπου καὶ μόχθου, τοῦ ἔργου τῆς συγ-
κεντρώσεως τῶν νεαρῶν ἡλικίας θυμάτων τοῦ
πολέμου. Εἰς τὰς ἀνά τὴν χώραν ἐγκατεσπαρ-
μένας Παιδοπόλεις, δεκάδες χιλιάδων παιδιῶν
περιθάλλονται, μορφώνονται, ἐμψυχώνονται,
μαθαίνουν νὰ ἀντιμετωπίζουσι τὴν ζωὴν, προ-
κισμένα μὲ τὰ ἀπαραίτητα ἠθικὰ καὶ πνευμα-
τικὰ ἐφόδια διὰ τὸν καθημερινὸν ἀγῶνα. Τὸ
ἔργον εἶναι μέγα. Ἐμπνεόμενοι οἱ συλλαβόντες
αὐτὸ ἀπὸ βαθύ αἶσθημα ἀνθρωπίνης ἀλληλεγ-
γύης, ἐπιζητοῦν καὶ ἐν πολλοῖς ἐπιτυχάνουσι νὰ
ἐνοσταλάξουσι εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γενεῶν, αἱ
ὁποῖαι εἰς τὰ τρυφερά ἀκριβῶς χρόνια τῶν βα-
θειᾶ χαρασσομένων ἐντυπώσεων ἐπέρασαν
ἀπὸ ἀνηκούστους δοκιμασίας, αἰσθήματα ἀν-
θρωπίνης ἀγάπης καὶ φιλαλληλίας, ἐργατικότη-
τος, πειθαρχίας καὶ τάξεως.

Σήμερον πρόκειται ἐνώπιόν μας πρόβλημα
κοινωνικὸν ἀληθῶς τεράστιον. 700.000 κατοί-
κων ἐξεργιζώθησαν. Πρέπει ὅλοι αὐτοὶ νὰ ἐπα-
νέλθουσι, ὄχι ἀπλῶς εἰς τὰς ἐστίας των, ἀλλὰ
νὰ ἐγκατασταθοῦν, νὰ προικισθοῦν μὲ ὅ,τι χρει-
άζεται διὰ ν' ἀποβοῦν καὶ πάλιν ἐνεργοὶ παρά-
γοντες τῆς οἰκονομίας, πλουτίζοντες τὴν χώραν
μὲ πολῦτιμα κοινωνικὰ στοιχεῖα καὶ πλήρεις
πάλιν ἐλπίδων νὰ γνωρίσουσι πάλιν τὴν χαρὰν
τῆς ζωῆς.

Αἱ ἀπαιτούμεναι δαπάναι, δαπάναι ἐξίσου
ἠθικῆς σημασίας ὅσον καὶ παραγωγικοῦ χαρα-
κτῆρος, εἶνε ἀληθῶς μέγισται. Ἡ Κυβέρνησις
κάνει ὅ,τι δυνατὸν ὅπως τύχῃ ἀμέσου ἢ ἐμμέ-
σου ἀρωγῆς. Τὸ κύριον ὅμως τῆς δαπάνης βάρος
θὰ φέρῃ ἡ χώρα, καὶ δι' αὐτὸ ἡ θερμὴ ἑκκλησίαις
τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως θὰ ἀποτελέσῃ ἰσχυρὸν
κίνητρον ἐνεργείας, ὅπως ὀλόκληρος ὁ λαός,
πλούσιοι καὶ μὴ, ἐργάται καὶ ἐργοδῶται, ὅλοι

έν γένει ὁ κόσμος βιοπαλαιστών καὶ μὴ, συμβά-
λουν κατὰ λόγον τῆς δυνάμεώς των, μεγάλης
ἢ μικρᾶς, εἰς ἔργον, αὐτὸ τοῦτο συνδεδεμένον
μὲ τὴν μέλλουσαν τύχην εὐρυτάτης μερίδος
συμπολιτῶν μας.

Ὁ πόλεμος ἀνετάραξε τὰς βάσεις τοῦ Κρά-
τους, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς οἰκονομίας μας.
Χάρις εἰς τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν ἀνασυν-
τάσσομεν ἐπὶ νέων ὑγιεινῶν βάθρων τὴν
ἄλλην ἄρθρωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἡμῶν βίου. Εἰς
τὴν ἀνασύνταξιν αὐτὴν ἐντάσσεται καὶ τὸ πρό-
βλημα τῶν συμμοριοπλήκτων, τοῦ ἐπαναπατρι-
σμοῦ των καὶ τῆς παρασκευῆς καλυτέρων συν-
θηκῶν οἰκίσεως, ἐργασίας καὶ ἀποδόσεως. Τὸ
Κράτος ἔχει συνειδησιν τοῦ καθήκοντός του,
καθήκοντος ἀναφερομένου εἰς τὴν ἐπιβίωσιν
τῆς φυλῆς καὶ τὴν δημιουργίαν τῶν ἀπαραιτή-
των ἐκείνων ὄρων, οἵτινες θὰ ἀσφαλίσουν εἰς
τὸ ἔθνος τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν πεπωμένων του.

*Μεθ' ὃ ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ
πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδων ὠμίλησεν ὡς ἑξῆς:*

Δεδοξαμένον τὸ ὄνομα τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ,
τοῦ ἐμπνεύσαντος εἰς τὸν Σεπτὸν ἡμῶν Ἄνα-
κτα τὴν ὠραίαν ἰδέαν νὰ ἐκλέξῃ τὴν σημερινὴν
ἡμέραν, διὰ ν' ἀπευθύνῃ τὴν ὑψηλὴν του Βασι-
λικὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἑορτὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ
μᾶς ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην ἱστορικᾶς στι-
γμᾶς ἀναλόγου ἐν πολλοῖς πρὸς τὰς παρού-
σας περιπετείας τῆς ἀθανάτου Φυλῆς.

Ὅπως σήμερον, οὕτω καὶ τότε ὁ αὐτὸς προ-
αἰώνιος ἐχθρὸς εἰς τὴν πρώτην του ἐπιθετικὴν
ὀρμὴν, ἀτεγκτος καὶ ἀμείλικτος, ἐν συμμαχίᾳ
μὲ ἄλλας ἐξ Ἀνατολῶν ὀρδᾶς, ἔκρουε τὰς πύ-
λας τῆς Βασιλευούσης μὲ τὴν αὐτὴν πάντοτε
πρόθεσιν τῆς ἐξαφανίσεως τοῦ Βασιλικοῦ Γένους.

Ὅπως σήμερον, οὕτω καὶ τότε ὁ εὐσεβὴς
λαὸς ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν του ἤντη-
σε τὴν δύναμιν ν' ἀντιμετώπισῃ νικηφόρως τὸν
θανάσιμον κίνδυνον.

Ὅπως τότε φίλοι καὶ ἐχθροὶ ἔβλεπον τὴν Πα-
νάκρανον περιερχομένην τὰ τεῖχη καὶ προβάλλου-
σαν ἀσπίδα ἀκατάβλητον τὸ ἱερὸν Μαφό-
ριον, οὕτω καὶ σήμερον οἱ πολεμιστὰι τὴν αὐτὴν
Ἐπέρμαχον Στρατηγὸν ὀραματίζονται καὶ εἰς
αὐτὴν τὰ νικητήρια ἀναγράφουσι.

Ὅπως τότε ἡ Ἐκκλησία παρέσχε πρὸς τοῖς
ἄλλοις τὰ ἱερά κειμήλια καὶ τὰ ἱερά σκευὴ τῶν
ναῶν τῆς διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν πόρων

πρὸς ὀργάνωσιν στρατιωτικοῦ πυρῆνος, οὕτω
καὶ σήμερον ἡ αὐτὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὄχι
μόνον ὀλόκληρον τὸ πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν
τῆς κύρος θὰ διαθέσῃ, ἀλλὰ, μολοντί πενομένη
καὶ ἐπαιτούσα καὶ διωκομένη, εἶναι ἐτοίμη νὰ
παράσχη πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἀνταρτο-
πλήκτων μέγα μέρος τῶν ψυχῶν, ὅσα ἀφῆκεν
εἰς αὐτὴν ἢ κατὰ καιροὺς ἔκνομος λεηλασία, ἢ
μήπω διακοπεῖσα ἐκ μέρους ἀστόργου Πολι-
τείας.

Ὅπως τότε Βασιλεὺς εὐλαβῆς ἐγκατέλειψε
τὴν κινδυνεύουσαν Βασιλεύουσαν εἰς τὴν προ-
στασίαν τῆς Θεομήτορος προστάτιδος αὐτῆς καὶ
τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καὶ, ἰσχυρὸς ἐν Κυ-
ρίῳ, φέρων ἀντὶ πανοπλίας τὴν ἀχειροποίητον
εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, εἰσέδυσεν ἐπὶ κεφαλῆς
ὀλιγαρίθμου, ἀλλὰ ἀκαταβλήτου ἐν πίστει στρα-
τοῦ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀντιπάλου καὶ κατή-
γαγε νίκην λαμπράν, οὕτω καὶ σήμερον Βασι-
λεὺς εὐσεβῆς ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐνδόξου στρατοῦ
του... Ἄλλ' ἐδῶ παύουσιν αἱ ἀναλογίαι.

Τότε, μόνος καὶ ἀβοήθητος, δημιουργῶν δύνα-
μιν ἀπὸ τὸ ψυχικὸν μένος τοῦ ἀκαταβλήτου
λαοῦ του, ἀλλ' ἐλεύθερος νὰ ρυθμίζῃ τὰς στρα-
τηγικὰς του κινήσεις καὶ νὰ ἀξιοποιήσῃ τὰς
νίκας του, ἀποκατέστησε τὰ ὄρια τοῦ Κράτους
του, ἀπληυθέρωσεν αἰχμαλώτους, ἐπανήγαγε
τὸν Τιμιὸν Σταυρὸν, ἤντησεν ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν
γῆν τοὺς ὑλικοὺς πόρους διὰ τὴν ἀποζημίωσιν
τῶν καταστροφῶν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν
ἐκριζωθέντων.

Σήμερον, μὲ πολῦτιμον ἀληθῶς βοήθειαν πανι-
σχύρων συμμάχων, ἀλλὰ μὲ δεσμίας τὰς χει-
ρας ἀπὸ τὰς περὶ συνέσεως ἐπιτακτικὰς συμβου-
λάς των, οὔτε νὰ ὀλοκληρώσῃ τὴν νίκην δύνα-
ται, πλήττων τὸ θηρίον εἰς τὴν εἰδεχθῆ προκλη-
τικῶς καταφανῆ φωλεάν του, οὔτε τὰ προαιώ-
νια καὶ ἀπαράγραπτα ἔθνομολογικὰ ὄρια τῆς Ἐπι-
κρατείας του ν' ἀποκαταστήσῃ ἀξιοποιῶν τοὺς
ποταμοὺς τοῦ χυθέντος αἵματος, οὔτε τὰς δε-
κάδας χιλιάδας ἑλληνοπαίδων νὰ ἐλευθερώσῃ,
οὔτε ἀποζημιώσῃς ἀπὸ τοὺς ἐγκληματίας ν' ἀν-
τλήσῃ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐκριζωθέν-
των καὶ τὴν περιθάλψιν τῶν ἀπογυμνωθέντων.

Καὶ διὰ τοῦτο ὁ Βασιλεὺς στρέφεται πρὸς
τοὺς Ἕλληνας, ποιούμενος ἔκκλησιν πρὸς αὐ-
τούς, ἵνα βοηθήσῃ τὸ ἀληθῶς ἔθνοσωτήριο
ἔργον, τὸ ἀναληφθὲν παρὰ τῆς Α. Μεγαλειότη-
τος τῆς λαοφιλοῦς Ἀνάσσης, τὸ ἀποσκοποῦν

νά περισώση τὸ Γένος ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ ἐκ τῆς ὑποσιτίσεως ἐκφυλισμοῦ.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι, καὶ ἀπὸ τὴν τεραστίαν ταύτην προσπάθειαν, δὲν λείπει ἡ βοήθεια τῶν μεγάλων μας Συμμάχων, ἀλλ' αὕτη δὲν εἶναι, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐπαρκής. Ὁμοιάζει μὲ τὰ σιτία τῶν ἰατρῶν, τὰ ἐπαρκοῦντα μόνον διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἀσθενῶν ἐν τῇ ζωῇ. Τὰ μέσα ὅμως τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ὑπερσίτισιν τῶν ἐν ἀναρρώσει εὐρισκομένων ὀργανισμῶν θὰ τὰ δώσῃ, δύναται νὰ τὰ δώσῃ, ὁ ἑλληνικὸς κόσμος, καὶ ὀφείλει νὰ τὰ δώσῃ, ἂν θέλῃ νὰ ἐπιζήσῃ.

Διότι ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ὁ Μέγας Κίνδυνος. Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἡρακλείου ὁ κίνδυνος ἦτο καθολικός. Αἱ ζημίαι καὶ αἱ καταστροφαὶ γενικαί, καὶ ἐντεῦθεν ὀλοκληρωτικὴ ἡ ἀνάτασις τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς. Σήμερον ὅμως αἱ ζημίαι καὶ αἱ καταστροφαὶ βαρύνουσιν ἐν μέρος τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου, τοὺς πληθυσμοὺς τῆς ὑπαίθρου, ἐνῶ ἕνα μέγα μέρος τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ ὄχι μόνον δὲν ἀντελήφθη τὰς συνεπείας τοῦ θανάσιμου κινδύνου, τὸν ὅποιον διέτρεξε τὸ Γένος, ἀλλὰ καὶ ἐπωφελήθη, ὡς πιστεύεται—κακῶς ἢ καλῶς ἀδιάφορον—διὰ νὰ βελτιώσῃ τὰς οἰκονομικὰς του δυνατότητας. Ἡ ἀνισότης αὕτη εἰς τὸν καταμερισμὸν τῶν θουσιῶν ἀποτελεῖ τὸν μέγαν κίνδυνον. Ἡ ἀπελπισία εἶναι χεῖριστος σύμβουλος, ὅταν συνοδεύηται ἀπὸ τὸ πικρὸν συναίσθημα τῆς ἀνισότητος καὶ τῆς ἀδικίας. Καὶ τὸ πικρὸν αὐτὸ συναίσθημα ἀποσκοπεῖ νὰ ἐξαλείψῃ ἡ Βασιλικὴ Ἐκκλησις. Ἄς μὴ ἀπατάται ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία. Ὁ κίνδυνος δὲν ἀπεσοβήθη, οὐδεμία στρατιωτικὴ νίκη θὰ ἦναι ἱκανὴ νὰ τὸν ἐξαφανίσῃ. Ὁμοιάζει μὲ τὴν μυθολογικὴν Λερναίαν Ὑδραν, τῆς ὁποίας αἱ κεφαλαὶ πολλαπλασιάζονται, ἐὰν δὲν καυτηριασθῇ ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ, ἡ ρίζα δὲ εἶναι ἡ ἀνισότης τῶν θουσιῶν καὶ ἡ ἀδικία.

Πρέπει νὰ πεισθῶμεν ὅλοι οἱ Ἕλληνες, ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ προσωπικὴ εὐτυχία ἐν τῷ μέσῳ δυστυχούντων συνανθρώπων.

Ἄς παραδειγματισθῶμεν ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν παράδειγμα τῆς μεγάλης μας συμμάχου, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς ὁποίας ἡ γενναιοφρῶν πολιτικὴ ἐμπνέεται ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ὄχι μόνον τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν κρατῶν ἡ εὐημερία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐημερίαν τῶν ἐγγύς καὶ μακρὰν εὐρισκομένων συν-

ανθρώπων. Ἄς θελήσωμεν νὰ ἀντιληφθῶμεν, ὅτι ὄχι ἀπλῶς χριστιανικὸν καθήκον φιλανθρωπίας καὶ φιλαλληλίας, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ ἐνστικτον τῆς αὐτοσυντηρήσεως, αὕτη ἡ μέριμνα ὑπὲρ τῶν ἰδίων οἴκων καὶ τῶν τέκνων μας ἐπιβάλλει γενναιοδωρίαν. Ἡ Βασιλικὴ Ἐκκλησις καθορίζει ἐν κατώτατον ὅριον καθήκοντος. Ἄλλ' ὄχι τὸ κατώτατον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον καθήκοντος εἶναι ἀνεπαρκές.

Ἡ πραγματικὴ δημιουργικὴ ἐργασία ἀρχίζει ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ σημεῖον ὅπου τελειώνει ἡ ἔννοια τοῦ καθήκοντος. Καὶ αὕτη τὴν γενναιοφρονα ἐκδήλωσιν ἐπικαλοῦμαι ἐκ μέρους πάντων, πλουσίων καὶ πενήτων. Καὶ τὴν ἐπικαλοῦμαι ὄχι μόνον ἐν ὀνόματι τῶν αἰώνιων καὶ ἀθανάτων ἀξίων τοῦ χριστιανικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πνεύματος, ὄχι μόνον ἐν ὀνόματι τοῦ συμφέροντος, τὸ ὅποιον ἀσφαλῶς ἐπιβάλλει τὴν ἀξιοποίησιν καὶ αὐξήσιν τῆς κατανλωτικῆς δυνάμεως τῶν πληθυσμῶν τῆς ὑπαίθρου, ἀλλ' ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ ἐνστικτοῦ τῆς αὐτοσυντηρήσεως.

Ἡ Βασιλικὴ Ἐκκλησις ζητεῖ νὰ προσφερθῇ οἰκειοθελῶς ὅ,τι θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ λάβῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς μας ἡ Πολιτεία νομίμως αὐρίον, ἢ, ἐν περιπτώσει παραλείψεως τῆς Πολιτείας, θὰ ἀρπάσῃ ἡ παράνομος βία μεθαύριον. Διότι οὐδεμία δύναμις θὰ εὐρεθῇ νὰ συγκρατήσῃ τοὺς πεινῶντας. Διὰ τοῦτο, ὑπογραμμίζοντες ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐκκλησίας τὴν Βασιλικὴν Ἐκκλησίαν, προσκαλοῦμεν πάντας, ὅπως ἐνισχύσωσι τὴν ὑπέροχον καὶ εὐγενῆ προσπάθειαν τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλοσύνης τῶν Ἑλλήνων, ἐπιδεικνύοντες γενναιοφροσύνην, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ὄχι μόνον ἔργον χριστιανικὸν καὶ φιλανθρωπικὸν ἐπιτελοῦμεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἴδιον συμφέρον ἐξυπηρετοῦμεν.

Εἴθε ὁ Πανάγαθος νὰ φωτίσῃ πάντας καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς Ταγούς τοῦ ἔθνος νὰ φέρωσιν εἰς αἴσιον πέρας τὸ ὑπ' αὐτῶν ἀναληφθὲν ἐθνοσωτήριον ἔργον.

.....
 Ὁ ἐλεήμων χριστιανὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ, ὅτι, ἐκτὸς τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν τοῦ πλησίον, ὑπάρχουν καὶ ψυχικαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ αἱ σπουδαιότεραι.

*
 Ἄς ἔχωμεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Χριστὸς ἐδρίσκεται πάντοτε πλησίον τοῦ πιστεύοντος εἰς αὐτόν, ἐτοιμὸς νὰ σφουγγίσῃ τὰ δάκρυά του, ἰατρῶσιν τὰς πληγὰς του, ἐνισχύσῃ τὸ κεκοπιακὸς σῶμά του καὶ δδηγήσῃ αὐτόν ἐκ τῆς σφαλερᾶς ὁδοῦ εἰς τὴν εὐθδείαν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣἈριθ. Πρωτ. 2299 Ἀθήνησι τῆ 3ῃ Σ)βρίου 1949
Διεκ. 2946

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 554

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Ἱερά Σύνοδος δοκιμάζει βαθυτάτην θλίψιν, ὁσάκις πληροφορεῖται, ὅτι κληρικοὶ καταφεύγουσιν εἰς τὰ κοινὰ Πολιτικά Δικαστήρια διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφόρων αὐτῶν ζητημάτων ἢ παρίστανται ὡς μάρτυρες ὑπὲρ ἢ κατὰ ὑποθέσεων τρίτων. Φέροντες εἰς γνώσιν ὑμῶν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 60 (παράγραφος 4, 5) τοῦ Α.Ν. 671|1943 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», καθ' ἃς «μηνυσις ἢ ἀγωγή κληρικοῦ κατὰ παντὸς τρίτου κηρύσσονται ἀπαράδεκτοι ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δικαστικῶν ἀρχῶν, ἐὰν δὲν συνοδεύωνται καὶ ὑπὸ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ οἴκειου Ἀρχιερέως πρὸς τὸν κληρικὸν διὰ τὴν ἔγερσιν αὐτῶν» καὶ «ἡ κλήτευσις παντὸς κληρικοῦ ὑπὸ τῶν κοινῶν δικαστηρίων γίνεται πάντοτε διὰ τοῦ οἴκειου Ἀρχιερέως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ κλητήριου», παρακαλοῦμεν, ὅπως ἐφεξῆς ἀσκήσητε αὐστηρότατον ἔλεγχον τοῦ ὑφ' ὑμᾶς Ἱεροῦ Κλήρου ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης, κοινοποιήσητε δὲ δύο ἐγκυκλίους, μίαν μὲν πρὸς τοὺς κληρικοὺς διὰ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῶν, ὅπως ἀναφέρονται εἰς τὸν οἴκειον Ἱεράρχην, ζητοῦντες τὴν ἀπαιτούμενην ἀδειαν διὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν ἐνώπιον τῶν κοσμητικῶν δικαστηρίων, ΔΙ' ΟΙΑΝΔΗΠΟΤΕ ΥΠΟΘΕΣΙΝ, ἐτέραν δὲ πρὸς τὰς δικαστικὰς ἀρχὰς τὰς ἐν τῇ Θεοσώστῳ Παροικίᾳ ὑμῶν, ὅπως ἔχουσιν ὑπ' ὄψει τὰς τυχόν ὑπ' αὐτῶν ἀγνοουμένας ὡς ἄνω διατάξεις. Θεωροῦμεν περιττὸν νὰ τονίσωμεν ὅλως ἰδιαίτερος τὴν μεγίστην σημασίαν, ἣν ἔχουσιν αἱ διατάξεις αὗται, περιοριζόμενοι ἀπλῶς εἰς τὴν πρὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφούς ὑπόμνησιν, ὅτι ἀναφέρονται καὶ κατοχυροῦσιν ἀναντίρρητα καὶ ἀναφαίρετα δικαιώματα τοῦ Ἀρχιερέως, ὑποχρεωμένου νὰ μεριμνᾷ ἐγκαίρως, ἐκ τῶν προτέρων δὲ πάντοτε, διὰ τὴν ἀποφυγὴν σκανδάλων ἐκ μέρους κληρικῶν εἰς βάρος τοῦ γοήτρου καὶ τοῦ κύρους τῆς Ἐκκλησίας.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Πρόεδρος
- † Ὁ Διδυμοτείχου ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
- † Ὁ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
- † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Ἐλασσάνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
- † Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
- † Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΙΑΚΩΒΟΣ
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ
- † Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιεραρχίαματεῶν
† Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Χατζόπουλος

Ἀριθ. Πρωτ. 2300 Ἀθήνησι τῆ 3ῃ Σ)βρίου 1949
Διεκ. 2947

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 555

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διὰ τοῦ Α.Ν. 959|1949 τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι κατὰ τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς παρέχεται καὶ εἰς τὰς γυναῖκας.

Εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ Ἀναγκαστικοῦ τούτου Νόμου ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 5—7—49 Βασιλικὸν Διάταγμα, καθορίζον τὰ τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων καὶ λοιπῶν λεπτομερειῶν σχετικῶς μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου τῶν Γυναικῶν.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐξ ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Ὀμοσπονδίας τῶν Γυναικείων Σωματείων, ἀποδίδουσα δὲ μεγίστην σημασίαν, ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἔγνω, ὅπως παρακαλέσῃ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας τοῦ Βασιλείου, ἵνα διὰ σχετικῆς ἐγκυκλίου τονίσωσιν, ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν σημασίαν τῆς ψήφου ταύτης, ἀφ' ἐτέρου δὲ διατάξωσι τοὺς αἰδεσ. ἐφημερίους καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἵνα προθύμως, ἀπροσφασίτως καὶ ἀνιδιοτελῶς συνδράμωσι τὰς εἰδικὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ ἀρμόδια πρόσωπα εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν καταλόγων καὶ τῶν βιβλιαρίων.

Ἰδιαίτερος παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τόπους Σεβ. Ἱεράρχαι νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν αἰδεσιμωτάτων ἐφημερίων ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν τοῦ καταρτισμοῦ τῶν γυναικείων ἐκλογικῶν καταλόγων, συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ 4ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. Βασιλικὸν Διάταγμα, ὧν λεπτομερειῶν θὰ λάβωσι γνώσιν ἀρμοδίως ὑπὸ τῶν συγκροτηθησομένων Ἐπιτροπῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Πρόεδρος
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
- † Ὁ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
- † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Ἐλασσάνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
- † Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
- † Ὁ Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ΙΑΚΩΒΟΣ
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ
- † Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιεραρχίαματεῶν

† Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Χατζόπουλος

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Μέγα σφάλμα εἶναι καὶ τὸ νὰ πιστεύῃ τις ὅλους, ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸς ὅλους νὰ δυσπιστῇ.

Ὅλαι αἱ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ προσπάθειαι μας πρέπει νὰ τείνουν πρὸς ὑπερνίκησιν τῶν παθῶν καὶ τοῦ ἐγωῖσμοῦ μας, περιφρόνησιν τῶν ἐγκοσμίων καὶ ἀποκτῆσιν τῆς θείας ἀγάπης.

Ὅσο περισσότερο ἐμβαθύνομεν εἰς τοὺς λόγους τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τόσο περισσότερο εὐρίσκομεν εἰς αὐτοὺς χάριν.

Ἀριθ. Πρωτ. 2237 Ἀθήνησι τῆ 25 Αὐγούστου 1949
Διεκ. 2931

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 556

Πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἱερῶν
Ἐνοριακῶν ναῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος

Ἀνεφέρθη τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ κατ' ἐπανάληψιν καὶ παρὰ πολλῶν, ὅτι Ἐκκλησιαστικά τινα Συμβούλια δὲν καταγράφουσιν εἰς τὰ οἰκεῖα διπλότυπα καὶ διαχειριστικά βιβλία ἀπάσας τὰς εἰσπράξεις αὐτῶν (ἐκ κηροπωλησίας, δίσκων κ.λ.π.) εἴτε πρὸς σχηματισμὸν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ προμηθειῶν, εἴτε πρὸς ἄμεσον πληρωμὴν ἐξόδων ἢ προσθέτων ἀμοιβῶν, μὴ προβλεπομένων ὑπὸ τῶν νόμων ἢ μὴ ἀναγεγραμμένων ἐν τοῖς Προϋπολογισμοῖς.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ τονίσωμεν ἅπαξ διὰ παντός, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη, ἀσχέτως πρὸς τὴν ὑπαρξιν ἢ μὴ ἰδιοτελείας, ἀποτελεῖ ρητὴν παράβασιν νόμου ἀπαράδεκτον διὰ τὴν ἠθικὴν ὑπόστασιν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἐπὶ πλέον συνεπαγομένην καὶ βαρεῖας ποινικὰς κυρώσεις.

Πλὴν τούτου ἡ Ἐκκλησία ἐν τῇ προσπάθειᾳ αὐτῆς νὰ ἐπιλύσῃ τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα τοῦ ἐφημεριακοῦ Κλήρου ἀνέλαβε σαφεῖς ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τῆς Πολιτείας διὰ τὴν ἀκριβῆ εἰσπραξίν τοῦ νομίμου ποσοστοῦ, καὶ ἡ τήρησις τῶν ὑποχρεώσεων τούτων δὲν ἀποτελεῖ μόνον ζήτημα τιμῆς, ἀλλὰ καὶ ὑψίστου συμφέροντος.

Διὰ ταῦτα ἐντελλόμεθα αὐστηρῶς, ὅπως τοῦ λοιποῦ παύσῃ ἡ παράνομος αὕτη ἐνέργεια καὶ προειδοποιούμεν, ὅτι θὰ θεωρήσωμεν ὡς ὑπεξαίρεσιν πᾶσαν τοιαύτην ἀπόκρυψιν καὶ θὰ παραπεμψώμεν τοὺς ὑπευθύνους ἄνευ ἐνδοιασμοῦ εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην.

Ἰδιαίτερος ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀιδεσιμωτάτων ἐφημερίων, τῶν ἀσκούντων καθήκοντα προέδρων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων, τοὺς ὁποίους καθιστῶμεν προσωπικῶς ὑπευθύνους διὰ πᾶσαν τυχόν συνέχισιν τῆς ἀνωμαλίας, προειδοποιούντες αὐτοὺς ὅτι θὰ εἴμεθα αὐτόχρονα ἀμείλικτοι τιμωροὶ τῆς παραβάσεως, θεωροῦντες αὐτὴν ὄχι μόνον ὡς παρανομίαν καὶ ἀπίθειαν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔλλειψιν ἀλληλεγγύης ἀπέναντι τῶν πενομένων καὶ τλαιπωρουμένων συναδέλφων τῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Πρόεδρος
- † Ὁ Ἐάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Διδυμοτείχου ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ
- † Ὁ Σερρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
- † Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Ἐλασσῶνος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
- † Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ὁ Μαντινείας ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ
- † Ὁ Ἀττικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΧΕΡΟΥΒΕΙΜ
- † Ὁ Ἡλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Φωκίδος ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Χατζόπουλος

ΜΗ ΑΚΟΥΩΜΕΝ ΤΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ὁ Χριστὸς κλαίει διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ὁ τιμωρὸς κλαίει, διότι πρέπει νὰ τιμωρήσῃ. Μυστήριον τῆς καρδίας. Ἡ Ἱερουσαλήμ εἶναι ἀξιολύπητος. Πολλοὶ διδασκαλῆαι καὶ νοθεοὶ εἰσέδθησαν εἰς αὐτήν. Πολλάκις ἐκλήθη νὰ ἐπιστραφῇ καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ. Τελευταία συμβουλή δίδεται μὲ δάκρυα. Τὰ πάντα ὅμως εἰς μάτην. Οἱ ἄνθρωποι αὐτῆς ἐποποθετοῦν τὸ ἔθνος ὑπὲρ τὴν θρησκείαν, τὴν ἐπίγειον εὐτυχίαν ὑπὲρ τὴν αἰώνιον σωτηρίαν. Ἐκ τούτου ἔχασαν καὶ τὰ δύο. Ἄς διδαχθῶμεν σοβρᾶ ἐξ αὐτοῦ. Πᾶσα γνώσις δὲν ὠφελεῖ, ἂν δὲν συνοδεύεται μὲ τὴν γνώσιν τοῦ Χριστοῦ, ἄλλως τὸ κήρυγμα Αὐτοῦ ἀποβαίνει μάταιον ἐὰν ἀκούωμεν τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστοῦ. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ ἀποκρούωμεν, διὰ νὰ διαφυλάξωμεν τὴν γνώσιν τῆς πίστεως; Πρέπει νὰ μὴ διαβάλωμεν τὰ συγγράμματά των.

Ζῶμεν εἰς ἐποχὴν συνεταιρισμῶν, συλλόγων διαφόρων εἰδῶν, οἰκονομολογικῶν, τεχνικῶν, ἐπιστημονικῶν, συχνὰ ὅμως καὶ ἐχθρῶν τῆς πίστεως. Διὰ τὴν ἑκείνην ἰσως, πρὸς ἀργοσχολίαν, ἀπὸ στενοχωρίαν καὶ δυσχέρειαν, ἀπὸ ἀνάγκην, ἀπὸ ἔλλειψιν ἢ ἀδυναμίαν πίστεως, ἀπὸ παράδειγμα κακόν, ἀπὸ παρακλήσιν. Ζωὴ ὅμως καὶ πίστις πρέπει νὰ συνυπάρχουν, διότι ἡ πίστις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ τὸ θεμέλιον τῆς ζωῆς.

Λέγουν πολλοί, «δὲν με ζημιώνει αὐτό, ἐγὼ γνωρίζω νὰ διακρίνω τὴν πλάνην ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν». Ἄλλ' αὐτὸ εἶναι μίᾶ αὐταπάτη. Αὐτὸ δὲν δύναται νὰ τὸ ἰσχυρισθοῦν οὔτε καὶ οἱ μεμορφωμένοι. Καὶ βέβαια ὄχι, ὅταν ἡ πλάνη παρουσιάζεται μὲ μίαν χειμαρρῶδη εὐγλωττίαν, ἢ ὅταν δὲν ἐκτίθεται καὶ δὲν ἀναπτύσσεται μὲ σκληροῦς καὶ κτυπητοῦς λόγους ἐναντίον τῆς θρησκείας, ὅταν περιορίζεται εἰς θέματα, τὰ ὁποῖα εὐχαρίστως τὰ ἀκούομεν καὶ μᾶς διαθέτουν εὐμενῶς, ὅταν π. χ. γίνεταί λόγος περί χρημάτων, περί ὀλίγης ἐργασίας, περί διασκευῆς, περί εὐθύμου ζωῆς, περί ἐλευθερίας, ἢ καὶ ὅταν γενικῶς κολακεύεται ἡ μὀρφωσίς μας, ἢ ὑπερηφάνειά μας καὶ ἐκτίθεται εὐμενῆς δι' ἡμᾶς κρίσις. Τότε εἴμεθα εὐκολοὶ νὰ εἰπώμεν «ὁ ἄνθρωπος ἔχει δικαίον, ὡραῖα τὰ ἐκθέτει, μπράβο του», καὶ χειροκροτοῦμεν χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι μὲ αὐτὰ οἰκειούμεθα ξένας διδασκαλίας, ἀρνούμενοι τὴν πίστιν μας.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρατίθενται ἐχθρὶκαὶ πρὸς τὴν πίστιν θεωρίαι, τὰς ὁποίας ἀθελήτως ἀποδεχόμεθα, τὰς στερεοποιούμεν εἰς τὴν συνείδησίν μας σιγὰ σιγὰ καὶ αἱ ὁποῖαι μᾶς ὀδηγοῦν εἰς πράξεις καταστρεπτικὰς. Διὰ τοῦτο πολλάκις, βλέποντες τοιοῦτους ἀνθρώπους, ἐκπληττόμεθα πῶς ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ δύναται νὰ ἐνεργῶσιν οὕτω πῶς ἀντιχριστιανικῶς, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰ ἄλλα θέλουν νὰ μένουν εὐσε-

βεις, οἱ ὁποῖοι ἐκκλησιάζονται, θρησκευοῦν, ἐξομολογοῦνται, μεταλαμβάνουν. Αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν τί πράττουν. Ἐνταφιάζουν τὴν πίστιν καὶ πράττουν ὡς ἐχθροὶ αὐτῆς. Ἐνταφιάζουν τὴν πίστιν ὄχι μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν των, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Τὸ κακὸν παράδειγμά των ἐνεργεῖ δραστηρίως. Ὑπερασπίζουσι ψευδεῖς θεωρίας τῶν ἐχθρῶν τῆς πίστεως. Τὸ δηλητήριον βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς εἰσεχώρησεν εἰς τὸν ψυχικὸν των κόσμον. Ζιζάνια ἔχουν σπαρῆ εἰς τὰς καρδίας των. Ὁ σπόρος τῶν ζιζανίων ἠύξησε καὶ ἐπεξετάθη ἀπὸ τῶν καρδιῶν αὐτῶν καὶ εἰς ἄλλας καρδίας τῶν συγγενῶν, τῶν οἰκείων, τῶν ὑφισταμένων, τῶν φίλων, τῶν γνωστών. Ἀπὸ ὀρθοδόξου ἐπόψεως δὲν μένει τίποτε πλέον εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς.

Ἀπὸ ἄλλης πλευρᾶς, ἐνδυναμώνουν τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως προσιθέμενοι καὶ πυκνοῦντες τὰς φάλαγγας αὐτῶν. Ἡ ἐπικράτησις τοὺς κάμνει πάντοτε καὶ διαρκῶς τολμηροὺς τοὺς ἐχθροὺς τούτους. Ἐὰν ὅμως δὲν εἶχον ἐνώπιόν των τοιαύτας εὐπροσδέκτους καρδίας, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐδίδασκον τὰς πλάνας των, οἱ ἀκροαταὶ ἐσηκόνοντο καὶ ἔφευγον, τότε θὰ ἔπαυον νὰ ὁμιλοῦν καὶ νὰ ἐργάζονται. Ἐνῶ τὸναντίον, εὐπρόσδεκτος ἀκρόασις, πεπληρωμένοι συναθροίσεις καὶ χειροκροτήματα ζωντανεύουν τὸ θάρρος τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, τοὺς ἐνισχύουν εἰς τὰς πλάνας των καὶ τὴν διδασκαλίαν των, καὶ τοὺς καθιστοῦν πλέον ἐπικινδύνους.

Διὰ τοῦτο μακρὰν ἀπὸ τοιαύτας συναθροίσεις, μακρὰν ἀπὸ τοιαύτας διδασκαλίας. Αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ μᾶς βοηθοῦν. Μὴ ἀπατώμεθα. Ἡ σωτηρία μας δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοιαύτας ἀνθρωπίνους ἐφευρέσεις καὶ αἱ ἀνάγκαι μας δὲν πληροῦνται ἀπὸ τοιαύτας ἀνθρωπίνους ἐνεργείας. Ὁ Παράδεισος, τὸν ὁποῖον ὑπόσχονται, δὲν πραγματοποιεῖται διὰ τῆς διδασκαλίας των. Ὅστις ὑπόσχεται ἕνα τοιοῦτον παράδεισον ψεύδεται. Ἐχθροὶ τῆς πίστεως δὲν δύνανται νὰ σφῶζον.

Δὲν ἀπαλασσόμεθα διὰ τῶν θεωριῶν των ἀπὸ τὰς ἀνάγκας, τὸναντίον διὰ τῶν τοιούτων ψευδῶν θεωριῶν γεννῶνται περισσότεραι καὶ μεγαλύτεραι. Μάχονται καὶ πολεμοῦν τὴν ἀληθειαν μὲ ὑποθέσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἄχρηστοι καὶ εἰσάγουσι μεγαλύτεραν ἀθλιότητα, διότι μάχονται μὲ μῖσος καὶ φθόνον, μὲ θυμὸν καὶ πάθος, μὲ τὸ ψεῦδος. Ἄλλ' αὐτὰ ὅλα δὲν κάμνουν εὐτυχῆ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸναντίον δυστυχῆ.

Διὰ τοῦτο, φίλοι ἀναγνώσταί, μακρὰν ἀπὸ τὰς συναθροίσεις καὶ τὰς διδασκαλίας αὐτὰς τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας. «Θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι εἰ μὴ τὸν Κύριον Ἰησοῦν». Καὶ ὁ Χριστὸς ἐδίδαξε: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ». Διὰ τοῦτο καὶ πάλιν, μακρὰν ἀπ' αὐτῶν. Χρειαζέται ἀπόφασις μὲ μεγάλην δύναμιν θε-

λήσεως δι' ὅσους τυχόν ἐπλανήθησαν. Ἀποστροφή τελεία ἀπὸ τὴν φωνὴν των. Μὲ δυνατόν κτύπημα ἕκαστος ὀρθόδοξος χριστιανὸς νὰ κάμῃ ἀδύνατον εἰς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοὺς τῆς πίστεως νὰ σπείρουν περαιτέρω τὸν σπόρον αὐτῶν τῆς πλάνης. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ. Ὁ ἀντικείμενος πρὸς τὸν Χριστὸν δὲν εἶναι ποτὲ ὁ ἀγαπῶν τὸν λαόν.

† Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΒΟΗΘΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΕΩΝ

Δεκαετία ἀκριβῶς συμπληρώνεται ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ διασήμου ἀσκητικοῦ Ἀγγλου κληρικοῦ J. F. Briscoe. Ἀπεδήμησε τῷ 1939 πλήρης γαλήνης εἰς τὴν γεωργικὴν ἐνορίαν του Bagborough, ἀφήσας ὀπίσω του ὡς πολύτιμον κληρονομίαν εἰς ὄλην τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν τὰς βάσεις τῆς Ἐξομολογήσεως ἐπὶ πατερικῶν βάσεων καὶ τὸν θεσμόν των κατὰ καιροὺς θρησκευτικῶν περιουλλογῶν (treat, Retreat-House). Ὅταν ὁ ἀγγλικανὸς ἱερεὺς εὐρίσκει εἰς τὰς παραμονὰς τῆς μηνιαίας ἀδείας του τὸ θέρος, σχεδιάζει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ εἰς ποῖον ἀπόκοσμον μοναστήρι θὰ μεταβῆ διὰ ν' ἀσχοληθῆ τότε περισσότερον εἰς βάθος μὲ τὸν ἀτομικὸν του κατάρτισμόν καὶ πνευματικὸν ἀνεφοδιασμόν. Τὸ κέντρον τοῦ εὐσεβοῦς αὐτοῦ ἱερέως ἦτο ἀπὸ τὰ ἀσκητικώτερα καὶ πλέον αὐστηρά.

* * *

Ἐπίστευεν ὅτι παιδιόθεν ἐκλήθη νὰ γίνῃ ἱερεὺς. Μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιμέλειαν καὶ ἀφοσίωσιν προετοίμαζεν ἑαυτὸν διὰ τὴν ἱερωσύνην. Ἐμάνθανε μὲ πολὺν κόπον. Ἄλλ' ὅ,τι ἐμάνθανε, τὸ κατεῖχεν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, μέχρι βαθμοῦ τελειότητος. Ὁραματίζετο νὰ καταστῆ ἱερεὺς τοῦ Κυρίου. Καὶ ἠξιώθη νὰ γίνῃ μέγας ἱερεὺς. Ὅσοι δὲ τὸν ἐγνώρισαν καλὰ εἰμποροῦν ἀδιστακτῶς νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι ἀνεδέχθη ἄληθιν ἅγιος. Ἐξεκίνησε διὰ νὰ μορφωθῆ εἰς τὴν «τεχνικὴν τῆς ἱερωσύνης» καὶ ὁ χρόνος τὸν προήγαγεν εἰς μεγάλην αὐθεντίαν εἰς τὴν λειτουργικὴν, τὴν ἀσκητικὴν καὶ μυστικὴν Θεολογίαν. Ὅπως ἄλλοι σοφοί, καὶ αὐτὸς εἶχε τὴν ἰκανότητα νὰ μεταβάλλῃ τὰ δύσκολα εἰς εὐκόλα καὶ τὰ δυσνόητα εἰς ἁπλά. Ἡ μικρὰ ἐνορία του κατέστη τὸ πρότυπον τῆς ἐνοριακῆς κινήσεως εἰς τὴν λεγομένην ὑψηλὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν.

Ἦδη ὡς ἱεροσπουδαστῆς τῆς Ὁξφόρδης ἐπεδίεδετο εἰς πνευματικὰς ἀσκήσεις γύρω ἀπὸ τὸ μυστήριον τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου. Ἐξῆ συνεχῶς μίαν ἀσκητικὴν ζωὴν. Εἰς τὸ Κολλέγιον ἐνήστευε καὶ πολὺν χρόνον ἐδαπάνη εἰς τὰς τόσον προσφιλεῖς του πνευματικὰς αὐτοσυγκεντρώσεις. Πάντοτε ἦτο αὐστηρὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Ἐκοιμᾶτο ἐπὶ σκληρᾶς κλίνης, ἐμελέτα μέχρι μεσονυκτίου καὶ ἐξύπνα πολὺ πρωί. Ἀφ' οὗτου σφοδρῶς ἐπολέμησε κατὰ τὸ Ἀγγλοκαθολικὸν Συνέδριον τοῦ 1920 τὴν πρότασιν τοῦ τεχνητοῦ περιορισμοῦ τῶν γεννήσεων (Birth Control), τῆς καταργήσεως τοῦ θυμιάματος καὶ ἄλλας

νεωτεριστικές τάσεις, έκτοτε κατέστη περισσότερο επιβλητικός. Μείνας πιστός εις τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας ἐξηρέθισε τοὺς ἐχθρούς του καὶ ἠΐξηση κατακληκτικῶς τὴν παρατάξιν τῶν φίλων του.

Ἄλλοι πάλιν τὸν ἐθαύμαζον ὡς ἱεροκήρυκα. Περιήρχετο τὰ ἀγροτικά χωρία τῆς Ἀγγλίας, κηρύττων μὲ τόνον ἤρεμον καὶ φυσικόν. Οὐδέποτε ἔκαμνε χειρονομίας. Δὲν ἦτο ρήτωρ, οὔτε εἶχε ρητορικά χαρίσματα. Ἐν τούτοις τὸ κήρυγμά του ἀφηνεν ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν καὶ ἐβύθιζεν εἰς σκέψεις τοὺς ἀκροατὰς του. Δὲν ὠμίλει ὅπως οἱ ἄλλοι, διότι δὲν ὠμοίαζε τοὺς ἄλλους. Ὅσοι τὸν ἐγνώριζον, ἀμέσως ἀντελαμβάνοντο, ὅτι εἶχον ἐμπρὸς των ἓνα ἀσυνήθη ἱερέα. Ὅπου εἰσῆρχετο, μετέφερε μαζί του μίαν ἀτμόσφαιραν ἐνὸς ἄλλου, οὐρανόου κόσμου. Μετέφερε κατὰ τὸ ὑπερφυσικόν, κατὰ πῶν ὁ R. Otto ὀνομάζει «ἀνάγκην τῆς ἀγιότητος».

Τὴν ἀγιότητα δὲ αὐτὴν τὴν ἔζη καὶ τὴν μετέδιδε. Καίτοι ἦτο ἄνθρωπος, ἀφηνεν ὅμως ἐντύπωσιν ἀνωτέραν ἀνθρώπου. Ἐνώπιόν του ἀντελαμβάνετο τὴν σκέψιν, πῶν ἔκαμνε ὁ C. Lamb διὰ τὸν Σαίξπηρ, ὅτι «ὁσάκις εἰσῆρχετο εἰς ἓνα σπῆτι, αὐτομάτως ὅλοι ἡσθάνοντο τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγερθοῦν ἐνώπιον τῶσιν σεβαστοῦ ἐπισκόπου». Ἡ παρουσία τοῦ Briscoe παντοῦ ἐγέννα εἰς τοὺς ἄλλους μίαν συναίσθησιν ἀναξιοῦτος, ὅτι εἶνε ἁμαρτωλοί, ὑπὸ τὴν ἔνοιαν ὅτι ἐκεῖνος δὲν ἦτο. Παλαιοὶ συμμαθηταὶ του διηγούνται, ὅτι «μὰς ἤλεγχε, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ ἢ παραμικρὰ λέξις ἀπὸ τὸ στόμα του. Ὅλοι ἡσθάνομεθα ὅτι ὁ Θεὸς ἦτο μαζί του. Ἐγινόμεθα πῶν προσεκτικοί. Μαζί του ἡ προσευχὴ ἐγένετο ὀλιγώτερον δύσκολος καὶ ἡ ἁμαρτία περισσότερον δύσκολος ἢ ἀδύνατος».

Ἄλλ' ἡ εἰδικότης του κατὰ κοινήν ὁμολογίαν ἦτο ἡ ὀργάνωσις καὶ διεύθυνσις τῶν retreats. Ὅμαδες εὐσεβῶν κληρικῶν—ἱερέων καὶ ἐπισκόπων πολλάκις—ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν του διήρχοντο μαζί του ἡμέρας πνευματικῆς μεταμορφώσεως, ἀποχωριζόμενοι δὲ ἀπεκομίζον κατὰ ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν ὁποίαν ἔζη ἐκεῖνος καθημερινῶς. Ἀνυψώνοντο, ὁσάκις ἤρχοντο εἰς σχέσιν μὲ αὐτὴν τὴν ἀνυψωμένην ψυχὴν. Αἱ συμβουλαὶ του ἦσαν ἀπλαῖ, ἀλλὰ μὲ βέβαιος. Πρωτότυπος, ἀλλὰ πάντοτε συντηρητικὸς. Καὶ οἱ μετέχοντες εἰς τὰ retreats ἐγνώριζον ὅτι κάθε χρόνον θὰ ἦντλον κατὰ τὸ νεώτερον καὶ δροσερόν.

Ὅτι δὲν ἤλλασε ποτέ, ἦτο αὐτὸς ὁ ἴδιος. Πάντοτε ἔμενε ὁ ἴδιος, αὐστηρὸς καὶ συμπαθὴς, ἐπιφυλακτικὸς, ἀλλὰ καὶ καταδεκτικὸς, σκληραγωγημένος, ἀλλὰ καὶ συγχρονισμένος, ἀσκητὴς ἀλλὰ καὶ πνευματώδης. Μὴ ἀπορήσῃ λοιπὸν κανεὶς διατί οἱ ἴδιοι ἐξήτουν κάθε χρόνον νὰ μετέχουν τοῦ retreat καθ' ὅλην τὴν χώραν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν. Ἠγάπα τὴν ἐργασίαν, διότι τοῦ παρεῖχε τὴν δυνατότητα εὐαγγελικῆς ζωῆς καὶ εἰς τοῦτο συνίστατο ἡ δύναμις του. Εἶχε μάθει πῶς νὰ πλησιάζῃ κλυδωνιζόμενας ψυχὰς, δι' αὐτὸ καὶ ἐπροτιμάτο πάντοτε ὡς πνευματικὸς ὀδηγός, ὀδηγὸς καὶ βοηθὸς κυρίως τῶν ἱερέων εἰς ὥρας μεγάλων κρίσεων.

Τὸ πλεῖστον τῆς ἀλληλογραφίας του ἀσχολεῖται

μὲ τὴν κυβέρνησιν ψυχῶν. Ἱερεῖς ὅλων τῶν ἐνοριῶν, ἱεραπόστολοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀριστοκράται, διδάσκαλοι, ὑπάλληλοι, ἐργάται ἀπὸ τὰς πλεον πτωχικὰς συνοικίας, πρὸς αὐτὸν ἔτρεχον. Καὶ οὐχὶ ἐπὶ ματαίῳ. Διότι τοὺς ὠδήγει εἰς τὸν Θεόν. Καὶ ἀφοῦ τοὺς ὠδήγει, δὲν τοὺς ἐγκατέλειπε, ἀλλὰ δι' ἐπιστολῶν κατηύθυνε καὶ παρηκολούθει τὴν ἀνάγκησιν των. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἀγγλικανισμὸς θὰ τὸν εὐλογῇ, διότι περιώρισε καὶ ἀνεχαίτισε τὴν τακτικὴν τοῦ συμβιβασμοῦ (compromise), πρῶτος δὲ ἐγένικευσεν τὸν θεσμόν τῶν retreats ὥστε νὰ ἐνθαρρύνῃ πολλοὺς ἐπισκόπους νὰ ἰδρῶσιν παρόμοια κέντρα εἰς τὰς ἐπισκοπὰς των. Ὅπως ἐκεῖ προσέφερε τὸν Ἰησοῦν, ἔτσι εἰς τὴν προσφορὰν του ταύτην ἐδανάνα ἑαυτὸν ὀλόκληρον. Καὶ ἐνῶ οἱ μετασχόντες τῶν retreats ἐπέστρεφον ἀνανεωμένοι, δυναμωμένοι, ξελαφρωμένοι, ὁ ὀδηγὸς των ἐπέστρεφε κατάκοπος. Καὶ σημειώσατε, ὅτι δὲν ἐπέστρεφεν εἰς ἓνα ἄνετο σπῆτι μὲ οἰκογενειακὴν ἀτμόσφαιραν, ἀλλὰ εἰς τὸ ἀπόκοσμον ἐρημητήριόν του, ὅπου μία γάτα καὶ μία βιβλιοθήκη, οἱ μόνον σύντροφοὶ του, τὸν ἀνέμενον.

Αὐτὸ τὸ ἀπλὸ οἶκημα ἦτο τὸ μοναστήριον του, ὅπου κλεισμένος τὸ βράδυ ἔζη «νεκρῶνον τὴν ζωὴν του». Ἄς μὴ θεωρηθῇ ὅμως μισάνθρωπος. Τοῦναντίον ἐχαίρετο νὰ φιλοξενῇ ἱερεῖς, ὁπότε ἐγένετο εὐγενὴς καὶ εὐχάριστος. Ἦτο κοινωνικὸς, ἐπροτίμα ὅμως ὀρισμένην συνάναστροφὴν παρὰ τὰ πλήθη. Ὡς ἐνοριακὸς ἱερεὺς ἐγένετο φίλος, ἀλλ' ὄχι περισσότερον ἀπὸ φίλος. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἦτο αὐστηρὸς ὅπου ἐπεβάλλετο ἡ αὐστηρότης. Πάντοτε ὅμως ἡ αὐστηρότης του διηυθύνετο κατὰ τῆς ἁμαρτίας. Εἰς τὴν ἡσυχον φωνὴν του διέκρινες τὰ πῶν αὐστηρὰ λόγια, διὰ τῶν ὁποίων συνήρχετο καὶ ἀντελαμβάνετο τὴν παρέκκλισίν σου.

Κάποτε εἰς μίαν ἀμετανόητον γυναῖκα εἶπεν ὅτι θὰ ἐπήγαινε εἰς τὴν κόλασιν λόγῳ τοῦ ἀναποφασίστου τῆς θελήσεώς της καὶ τῆς ἐμμονῆς της εἰς τὴν ἁμαρτίαν. Τὰ λόγια αὐτὰ ἀργότερα ἔθλιψαν περισσότερον αὐτὸν τὸν ἴδιον παρὰ ἐκείνην, πῶν ἀφοροῦσαν. Ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος καὶ ἔξω αὐτοῦ ἐστιγματίζε τὴν ἁμαρτίαν, χωρὶς ὅμως νὰ παραλείψῃ παραλλήλως νὰ εἶπῃ καὶ πῶς θεραπεύεται. Πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὑπέσχετο ὅτι ὁ Θεὸς θέλει νὰ τοὺς καθαρῶσιν ὑπὲρ χιόνα. Τὸ μῖσος κατὰ τῆς ἁμαρτίας συχνὰ ἐπανελάμβανε καὶ ἐκ τῆς διαφανοῦς πολιτείας του ἐγνώριζε καθεὶς πόσον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐμίσει τὴν ἁμαρτίαν. Οὐδ' εἰς τὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου παρέλειπε νὰ στιγματίζῃ τὴν ἁμαρτίαν. Ἐδῶ δὲν εἰσῆρχετο μόνον ὡς διδάσκαλος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἱερεὺς, τὸ ὅποιον τόσον συχνὰ λησμονεῖται ἀπὸ συγχρόνους ἱερεῖς, πῶν νομίζουν ἄλλα πράγματα ὡς σπουδαιότερα.

Κατὰ τὰς μνήμας ἀγίων δὲν παρέλειπεν εὐκαιρίαν νὰ ὀμιλῇ στὰ παιδιὰ ἐπὶ τοῦ ἀγίου τῆς ἡμέρας, καὶ μὲ ὀλίγας λέξεις ἐξωγράφιζε τὴν δρασίν του, ὥστε νὰ γίνῃ παράδειγμα καὶ διὰ τοὺς ἄλλους. Ἠγάπα τὰ παιδιὰ καὶ ἦτο ὁ ἰδεώδης φίλος των. Τὸν ἐσέβοντο. Δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀγαπήσουν, ὅπως ἠγάπων τοὺς κοινούς ἀνθρώπους. Δὲν ἐτόλμων νὰ ὑπερβοῦν τὰ ὄρια τῆς φιλίας. Οὐδέποτε ὑπερέβησαν τὰ ὄρια ἐκεῖνα,

τὰ ὁποῖα κάμνουν νὰ λησιμονῆται ἢ ἱερωσύνη. Ἴσως νὰ ἦτο μὲ τὰ παιδιὰ ὅπως θὰ ἦτο καὶ ὁ Κύριος. Καὶ εἰς τὸ τέλος ἀντελαμβάνοντο ὅτι δὲν τὸν ἠγάπων αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν, ἀλλὰ διότι ἦτο ὁ λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας.

Πολλοί, γέροντες πλέον τώρα, ἐνθυμούνται τὰ παιδικὰ των χρόνια. Ἐβαπτίσθησαν, κατηχήθησαν, ὑπανδρεύθησαν ἀπὸ αὐτόν. Ὅλοι δὲν ἐφάνησαν συνεπεῖς εἰς τὴν κλησίαν των. Πολλοὶ ὁμως ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὸν Κύριον καὶ μὲ δικαίαν καύχῃσιν βλέπουν ὅτι αὐτοὶ ξεχωρίζουν ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων, ὅπως ἐξεχώριζε καὶ ὁ ἱερεὺς των. Ἴσοβίως συνεδέθη μὲ τὴν ἐνορίαν του καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἠξιώθη νὰ ἰδῇ παιδιὰ νὰ γίνουν γονεῖς καὶ πάπποι.

Ὅ,τι δὲν δύναται νὰ γραφῇ ἐδῶ εἶνε ἢ ἀνεκτίμητος δρασὶς του πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ κλήρου εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν. Εἶτε τυπῶν τὰ θαυμάσια ἐγχειρίδια *The priest's Book of private devotion*, εἶτε σχηματίζων τὰ ἱερατικὰ retreats, εἶτε ἀφιερῶνων σειρὰν ὁμιλιῶν εἰς ὁμίλους ἱερέων μὲ θέματα: «ὁ ἱερεὺς μεταξὺ τῶν ἀγροτῶν—ἡ ἐσωτερικὴ ζωὴ τοῦ ἱερέως—τὰ καθήκοντά του εἰς τὴν ἐνορίαν» δι' ὅλων αὐτῶν σὺν ἄλλοις εἰς ἓνα στόχον ἀπέβλεπον: ὁ ἱερεὺς νὰ εἶναι καθαρὸς καὶ ἅγιος. Τὰς λέξεις αὐτὰς ἱερεὺς καὶ ἅγιος τὰς ἐπρόφερε μὲ ἓνα ἰδιαίτερον τρόπον, πού ἔδιδον νόημα βαθύτερον. Ὁ καθαρὸς ἱερεὺς ἦτο τὸ ἐνδοξότερον κτῆμα τοῦ Θεοῦ, καθότι ἀπετέλει τὴν μίμησιν τοῦ καθαρῶ καὶ ἁγίου Θεοῦ. Οἱ ἀπερχόμενοι ἐπισκέπται ἱερεῖς ἐχωρίζοντο μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνουν καλύτεροι καὶ ἀκόμη καλύτεροι, εἰλικρινεῖς εἰς τὸν φρικτὸν ὄρκον των. Ἐβλεπον ἓνα ἱερέα νὰ ζῇ κάθε στιγμὴν αὐτὸ πού ἐξήκει ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ ζήσουν. Ἐβλεπον ἓνα ἱερέα ἀφιερωθέντα ὁλοκληρωτικῶς εἰς τὴν ἐνδοξὸν ὑπηρεσίαν τοῦ Κυρίου καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐπιδιώκοντα εἰμὴ τὴν ἐκμάθησιν τοῦ ἀγαπᾶν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ μανθάνειν. Ἐβλεπον ἓνα ἱερέα, ὁ ὁποῖος τὸ πᾶν ἐξώρισεν ἀπὸ μέσα του, ἐκτὸς τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐρίσκοντα τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐχαρίστησιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Ἐκεινοῦ.

Ἐξῆ εἰς τὸ κελί του ἐπικοινωνῶν μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς ἁγίους καὶ ἔτσι ἐβοήθει ἀνήσυχες καὶ τυραγμένες ψυχὰς μὲ τὴν ἀφθαστον γαλήνην του. Ὅταν ἦτο κάποτε ἄρρωστος εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἓνας φίλος του τὸν ἐπεσκέφθη, τόση ἦτο ἡ ψυχικὴ του ἡρεμία καὶ τόσον βαθειὰ τὰ λόγια του, ὥστε πρὸς στιγμὴν ὁ ἐπισκέπτης δὲν ἐκρατήθη καὶ τοῦ εἶπε «Πάτερ, πρέπει νὰ φύγω. Ἐγὼ εἶμαι ἓνας ἁμαρτωλός»!

Δὲν ἐδέχετο τὸν γάμον τῶν κληρικῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν. Χωρὶς νὰ εἶναι μισογύνης ἀπέφευγε κάθε σχέσιν μὲ γυναῖκας ἐνδεχομένας νὰ προκαλέσουν σκάνδαλον ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας. Τόσον δὲ ἦτο πρσοεκτικὸς, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν κατηγορήσῃ εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό. Ἐσέβετο τὴν πράξιν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ἐκάκιζε τὴν ἀνευ λόγου ἀλλαγὴν ἐνοριακῆς θέσεως χάριν ἄλλης πλουσιωτέρας. «Ὁ ἱερεὺς εἶναι ἄλιεὺς ψυχῶν καὶ ὄχι θέσεων»

ἔλεγε. Δὲν ἐδέχετο οἰανδήποτε δογματικὴν ἢ ἠθικὴν ἀλλαγὴν ὑπὸ τύπον compromise-concessio, δηλ. τάσεως συμβιβασμοῦ, ἥτις τόσην ζημίαν προξενεῖ εἰς τὴν ἀγγλικὴν ὁμολογίαν.

Τὰ κελιά του ἦσαν ἄσυλα τῶν μετανοούντων κάθε εἴδους. Ἱερεῖς ἐν ἐνεργείᾳ ἢ ὑποψήφιοι πρὸς χειροτονίαν καὶ ἐπίσκοποι ἤρχοντο νὰ ἐξομολογηθοῦν. Ὅσον ἦτο εὐγενής, τόσον ἀφ' ἑτέρου ἦτο αὐστηρὸς κατὰ τὴν ἐξομολόγησιν. Σήμερον ἡ πύκνωσις τῶν μοναστικῶν ἀδελφοτήτων, τῶν στρατιῶν ἁγίων ἱερέων, οἱ ὁποῖοι μετὰ φόβου Θεοῦ ἐργάζονται διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀγγλικοῦ λαοῦ, πολλὰ ὀφείλουν εἰς τὸν ἡρωϊκὸν Father Briscoe, τὸν διάσημον ἐξομολόγον τῶν ἱερέων, ὅπως ἀπεκλήθη. Σήμερον τὰ ἔργα του ἀποτελοῦν πολὺτιμα βοηθήματα δι' ὅσους ἐκ τῶν ἀγγλικανῶν ἱερέων ἀσχολοῦνται μὲ τὴν σωτηρίαν ψυχῶν διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως καὶ ἀσκητικῶν μεθόδων πρὸς νέκρωσιν τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐσωτερικὴν αὐτοπειθαρχίαν. Σημειώνομεν τὰ κυριώτερα μόνον:

The call and Challenge of Christ. Ἡ κλήσις καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Χριστοῦ.

The art of Discipline. Ἡ τέχνη τῆς πειθαρχίας.

Being with Jesus. Ἐν τῷ Χριστῷ...

The essentials of sacrifice. Τὰ οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς θυσίας.

Καὶ εἰς ἡμᾶς χρειάζονται παρόμοιοι ἱερεῖς σὺν τὸν Reverend Briscoe. Εἶνε λυπηρὰ ἡ διαπίστωσις ὅτι αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἦτο ἐν τῇ πράξει τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, παρελήφθη ἀπὸ ἄλλας Ὁμολογίας καὶ ἐφαρμόζεται καὶ καλλιεργεῖται καὶ ἀξιοποιεῖται. Δὲν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ὅλοι οἱ ἀφανεῖς καὶ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας, δὲν ἐφήρμοζον τὴν κατὰ καιροὺς ἀπομάκρυνσιν των ἀπὸ τὰς θορυβώδεις πόλεις καὶ κατέφευγον εἰς τὰς «ἐρήμους», εἰς μέρη δηλαδὴ εὐρισκόμενα μακρὰν τῶν ἀνθρώπων καὶ προσφέροντα ὅλας τὰς συνθήκας πρὸς αὐτομελέτην καὶ «πνευματικὴν θεωρίαν», ὅπως τὴν καλεῖ ὁ ἱερεὺς Χρυσόστομος. Τὸ ἀγιαστικὸν ἔργον τοῦ ἱερέως προϋποθέτει ὠρισμένους ὄρους, μεταξὺ τῶν ὁποίων σπουδαίαν θέσιν καταλαμβάνει καὶ ἡ κατὰ μόναν αὐτοσυγκέντρωσις. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν ἡμέτεροι πρωτοπόροι Κληρικοὶ ἔκαμνον τὸ πρῶτον βῆμα, ἐγκαταλείποντες ἰδίως τὸ θέρος τοιαύτας συγκεντρώσεις ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐναρέτου πεπειραμένου κληρικοῦ. Ἴσως μερικοὶ νὰ τὸ ἐκάλουν νεωτερισμὸν. Πράγματι ὅμως θὰ ἦτο ἐπ' ἀνόδου καὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὴν ζωὴν καὶ πράξιν τῆς ἀρχαίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀρχιμ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ ΤΙΜΙΑΔΗΣ

Πρωτοσύγκελλος τῆς Μητροπόλεως Θυατείρων

.....
Σκοπὸς τοῦ ἀληθοῦς πιστοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ πρέπει νὰ ἦναι τὸ ν' ἀπαρῆται πάντα τὰ ἐπίγεια καὶ νὰ ὑπηρετῇ τὸν Θεὸν ἐκ καθαρᾶς καρδίας.

Ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπη λύει ὅλους τοὺς δεσμοὺς τοῦ κόσμου τούτου, καθιστᾷ ὅλα τὰ βάρη αὐτοῦ ἐλαφρὰ καὶ τὴν διάθεσιν πρόθυμον νὰ ἐκπληρώσῃ πιστῶς ὅ,τι ζητεῖ ὁ Θεός.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΔΕΙΟΛΟΓΙΑ

1. Ὁ ἄνθρωπος ὡς πνευματικὸν ὄν προσανατολίζει τὴν ὑπαρξιν αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὰ δεοντολογικὰ καὶ κανονιστικὰ αἰτήματα τῶν διαφόρων ἀξιών, αἵτινες ρυθμίζουν τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς του καὶ εἶναι ἡ ἀφετηρία καὶ τὸ κίνητρον τῶν μεγάλων καὶ εὐγενῶν δημιουργμάτων. Ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμὸς δὲν εἶναι τι ἄλλο παρὰ πραγματοποίησις ἀξιών.

Ἡ ἀξία δὲν ὀρίζεται, ἀλλ' ὡς προσωπικὸν βίωμα εἶναι αὐτοφανὴς καὶ αὐτεπιβλητὸς εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. «Ἄν, ἐν γένει, ἀξία εἶναι ὅ,τι διὰ τὴν ἢν γεννᾶ εἰς τὴν ψυχὴν ἱκανοποιῶσιν καὶ εὐαρέστησιν προκαλεῖ τὴν πρὸς ἑαυτὸ προσωπικὴν ὀρμὴν, αἱ ὕψισται ἀξίαι εἶναι τὸ ὄχι χάριν ὁ ἄνθρωπος ζῆ, τὸ ἐν ᾧ διαγιγνώσκει τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς του ὡς πνεῦμα, τὸ προσδίδον νόημα εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν ὡς θεμελιῶδες τῆς ἐμπειρίας μας γεγονὸς, ἡ ἀφετηρία καὶ τὸ κίνητρον τῶν μεγάλων καὶ εὐγενῶν δημιουργμάτων, τὸ ἰδανικόν, πρὸς ὃ τείνομεν καὶ τοῦ ὁποῦ ἢ κτῆσις καὶ ἡ πραγμάτωσις ἐξυποῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ δημιουργεῖ τὸν γνήσιον καὶ ἀληθινὸν πολιτισμὸν. Αἱ ὕψισται ἀξίαι ὡς ἰδανικὰ ποθοῦμενα καὶ ζητούμενα... ἀσκοῦν μεγίστην ἐπὶ τῆς ψυχῆς γοητείαν, αἰχμαλωτίζουν καὶ ἀνέλκουν αὐτὴν εἰς σφαίρας ὑψηλοτέρας, πλουτίζουν τὴν προσωπικότητα, καθαίρουν αὐτὴν καὶ ἐξευγενίζουν. Δὲν τὰς ἐνστερνίζομεθα μὲ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ λογικοῦ, ἀλλὰ τὰς αἰσθανόμεθα ἐνδομύχως, τὰς θαυμάζομεν καὶ τὰς ἀγαπῶμεν, καὶ συρόμεθα ὀπισθὲν τῶν δυνάμει τῆς ἐσωτερικῆς τῶν ἐπὶ πάντων πειστικότητος καὶ ἐπιβολῆς». Συμφώνως πρὸς τὴν νέαν ἀξιολογίαν, ὡς αὕτη ἀνεπτύχθη διὰ τῶν ἔργων τοῦ *M. Scheler*² καὶ τοῦ *N. Hartmann*³, αἱ ἀξίαι εἶναι τι ἀντικειμενικόν, ὅπερ ἐκφεύγει τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ ὑποκειμένου, ὅπερ ἀντιλαμβάνεται αὐτάς. Ὑπάρχει δηλαδὴ «ἐν ὑπερατομικὸν βασιλεῖον τῶν ἀξιών» (*ein überindividuelles Reich der Werte*), τὸ ὁποῖον παρουσιάζει μίαν τῶν ἄντικειμενικῶν τάξιν (*objektive Ordnung*), ὅσον καὶ ὁ κόσμος τῶν ὄντων. Οὕτως ἐξεοβελίζεται ὁ ὑποκειμενισμὸς καὶ σχετικισμὸς τῶν ἀξιών καὶ ἀκολουθοῦμεν ἐκ νέου τὴν πλατωνικὴν καὶ ἀριστοτελικὴν παράδοσιν⁴.

Ὡς ἰδεατὴ ἡ τάξις τῶν ἀξιών εἶναι τάξις ἰδεῶν, ἀλλὰ δὲν σχετίζεται πρὸς τὴν νόησιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ θυμικόν. Ἡ τάξις τῶν ἀξιών, ὡς

θά ἔλεγεν ὁ Pascal, δὲν εἶναι «*ordre de la raison*», ἀλλ' «*ordre du cœur*»¹. Ἡ νόησις εἶναι τόσον τυφλὴ διὰ τὰς ἀξίας, ὅσον τὸ οὖς διὰ τὰ χρώματα καὶ ὁ ὀφθαλμὸς διὰ τοὺς μουσικοὺς τόνους. Εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀξιών λαμβάνει μέρος ὁλόκληρος ἡ προσωπικότης. Ἀναγνωρίζομεν τὰς ἀξίας, ὅταν ἐκείναι ἀνάπτουν ἐντὸς ἡμῶν τὸ φῶς αὐτῶν. Τὰς συλλαμβάνομεν, ὅταν ἐκείναι μᾶς συναρπάζουν καὶ διεγείρουν τὴν βούλησίν μας, ἵνα πραγματοποιήσῃ τὸ ἰδανικόν αἴτημα αὐτῶν.

2. Ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀξιολογικὸς κόσμος εἶναι πειστικὴ ἔνδειξις ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τῆς ὑπάρξεως Θεοῦ καὶ ἀθανάτου ψυχῆς, διότι μόνον ἐν τῷ φωτὶ καὶ τῇ σφαίρᾳ τῆς πίστεως ταύτης εὐρίσκει τὴν πηγὴν, δικαίωσιν καὶ πραγματοποίησιν αὐτοῦ ὁ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀξιολογικὸς κόσμος. Ἄν δὲν ὑπάρχη Θεὸς καὶ ἀθάνατος ψυχὴ, ὁ κόσμος οὗτος θά εἶναι μετέωρος, ἀδικαιολόγητος καὶ ἀνεξήγητος. Παραδείγματά τινα κατωτέρω θά διασαφήσουν τὴν ἀλήθειαν αὐτῆν.

3. Ἡ θρησκευτικὴ ἀξία, ἡ τάξις πρὸς τὸ θεῖον εἶναι καθολικὸν καὶ πανανθρώπινον φαινόμενον. Συμφασμένη καὶ ἀρρήκτως συνδεδεμένη πρὸς τὴν τάσιν αὐτὴν εἶναι καὶ ἡ καθολικὴ καὶ πανανθρώπινη πίστις εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν μετὰ θάνατον ζωὴν. Ὡς ἔλεγεν ὁ Livingstone, «οἰαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ κατάστασις μερικῶν ἀγρίων φυλῶν, δύο πράγματα ὑπάρχουν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τοὺς τὰ διδάξωμεν ἢ ὑπαρξίς τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀθανασία τῆς ψυχῆς»².

Εἶναι οὕτω συμφασμένη μὲ τὴν ψυχὴν ἡ ἀξιολογικὴ ῥοπὴ πρὸς τὸ θεῖον καὶ τὴν αἰωνιότητα, ὥστε ἡ νεωτέρα ψυχιατρικὴ, ὀρμωμένη ἐκ πλείστων παραδειγμάτων, διδάσκει, ὅτι ἡ *κρυφα αἰτία τῆς νευρώσεως εἶναι ἡ ἔλλειψις θρησκευτικότητος ἐν γένει, ἐν ᾗ ἰδιάζουσιν σημασίαν ἔχει εἰδικῶς ἢ ἐκ τῆς συνειδήσεως ἀπόθησις τῆς ἰδέας τῆς ἀθανασίας*³. Κατὰ τὸν μέγαν ψυχίατρον Κλάϊστ, «αἱ θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι ἔχουν βαθειὰ τὰς ρίζας τῶν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν»⁴ καὶ ὁ ψυχικὸς βίος ἔχει ἰσοροπίαν μόνον, ὅταν ἡ θρησκεία διαποτίζῃ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τὸν παγκοσμίου φήμης ἐλβετὸν ψυχίατρον Jung, καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ζυρίχης, ἡ συντομωτάτη ὁδὸς πρὸς τὸ φρενοκομεῖον εἶναι τὸ ν' ἀποτινάξῃ ὁ ἄνθρωπος τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. «Ἐκ πάντων τῶν νοσοῦντων πελατῶν μου», λέγει ὁ Jung, «οὐδέ

1. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, *Ἡ τοιὰς τῶν ὑψίστων ἀξιών τοῦ ἀληθοῦς, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀπὸ τῆς χριστιανικῆς σκοπιᾶς*, Ὁμιλία ἐν ἐκτάκτῳ συνεδρίῳ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1 Ἰουνίου 1946). Ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, σελ. 12-13.

2. M. Scheler, *Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik* (1916).

3. N. Hartmann, *Ethik* (1926).

4. D. Dr. Johannes Hessen, *Die Geistesströmungen der Gegenwart*, Freiburg im Breisgau 1937, σελ. 110.

1. Ἐνθ' ἄνωτ.

2. A. Bouleenger, *Manuel d' Apologétique*, ἐκδ. 5^η, 1930.

3. Σπυρ. Μ. Καλλιᾶφα, *Τὸ περὶ ψυχῆς πρόβλημα*, Ἀθῆναι 1938, σελ. 52.

4. Δημ. Μαγκριώτη, *Ὁ Χριστὸς καὶ ἡ σύγχρονος σκέψις*, Ἀθῆναι 1948, σελ. 5.

5. Σ. Καλλιᾶφα, Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 58, 59.

εἰς ὑπάρχει, τοῦ ὁποῦ το τελικόν πρόβλημα δέν εἶναι τὸ τῆς θρησκευτικῆς αὐτοῦ διαθέσεως. Ναί, πᾶς τις νοσεῖ ἐν τέλει, ἐπειδὴ ἔχει χάσει ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ζωτικά θρησκεῖται ἐν παντί χρόνῳ ἔδιδον εἰς τοὺς πιστοὺς αὐτῶν, καὶ οὐδεὶς ἔχει τῷ ὄντι ἰαθῆ, ὅστις δέν ἀπέκτησε τὴν ἑαυτοῦ θρησκευτικότητα»¹. Εἰδικώτερον περὶ τῆς πίστεως εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς λέγει: «Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἡ ἱατρικὴ μου συνειδησις ἔχει νὰ εἴπῃ οὐσιωδῆς τι. Παρατήρησα δηλονότι, ὅτι ἐν γένει βίος κατευθυνόμενος πρὸς τινὰ σκοπὸν εἶναι καλῦτερος, πλουσιώτερος, ὑγιέστερος παρά ὁ ἄνευ σκοποῦ... Ὡς ἱατρὸς εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι, οὕτως εἰπεῖν, εἶναι ὑγιεινότερον νὰ βλέπῃ τις ἐν τῷ θανάτῳ σκοπὸν τινὰ, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ ὤφειλε νὰ τεῖνῃ... Τούτου ἕνεκα εὐρίσκω ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ψυχικῆς ὑγείας πάσας τὰς θρησκείας, αἵτινες θέτουν σκοπὸν τινὰ ἐπέκεινα τοῦ βίου, ἄκρως λογικάς. Ἄν κατοικῶ οἰκίαν τινά, περὶ τῆς ὁποίας γινώσκω, ὅτι καταρρέει ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν, παραβλάπτονται ὑπὸ τῆς σκέψεως ταύτης πᾶσαι αἱ ζωϊκαὶ μου λειτουργίαι· ἀλλ' ἂν τούναντίον συναισθάνωμαι ἑμαυτὸν ἀσφαλῆ, δύναμαι νὰ ζῶ ἐν αὐτῇ ἀνέτως καὶ ὁμαλῶς. Ὅθεν ὑπὸ ψυχιατρικὴν ἔποψιν θὰ ἦτο καλόν, ἂν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ σκεπτώμεθα, ὅτι ὁ θάνατος εἶναι μόνον μετάβασις τις, μέρος τι ἀγνώστου καὶ μεγάλης καὶ μακρῆς βιοτικῆς λειτουργίας. Καίτοι οἱ ἀπείρως πλείστοι τῶν ἀνθρώπων οὐδόλως γινώσκουν, πρὸς τινὰ σκοπὸν τὸ σῶμα ἔχει ἀνάγκην τοῦ μαγειρικοῦ ἄλατος, ὅμως πάντες ἀπαιτοῦν αὐτὸ ἐξ ἐνστικτώδους ἀνάγκης. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ περὶ τὰ ψυχικά πράγματα. Οἱ ἀπείρως πλείστοι ἀνθρώποι ἀνεκάθεν συνησθάνθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀθανασίας. Ὅθεν παρέχοντες τὰ ἐκ τῆς ἱατρικῆς ἡμῶν πείρας συναγόμενα ἀσφαλῆ ταῦτα πορίσματα, εὐρισκόμεθα οὐχὶ ἐκτός, ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς λεωφόρου τοῦ ἀνθρωπίνου βίου...»².

Δι' αὐτὸ ὁ Jung πρὸς τὰς ἑκατοντάδας τῶν νευρωτικῶν, οἵτινες πανταχόθεν τῆς ὑψηλοῦ κατέφευγον εἰς αὐτὸν πρὸς θεραπείαν, ἔλεγεν: «Ἡ περὶ τοῦ Θεοῦ εἰκὼν σας ἢ ἡ περὶ τῆς ἀθανασίας ἰδέα σας εἶναι ἀτροφική. ἐπομένως οἶονεὶ ἔξαλλος εἶναι ἡ θρεπτικὴ λειτουργία τῆς ψυχῆς σας. Ἐλλογώτερον καὶ βαθύτερον, παρ' ὅσον ἠθέλομεν σκεφθῆ ἡμεῖς, εἶναι τὸ παλαιὸν *φάρμακον ἀθανασίας*»³. Ὁ ἄγγλος ψυχίατρος καὶ ψυχολόγος J. H. Hadfield, διευθυντῆς νοσοκομείου ἐν Ὁξφόρδῃ, ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ *The Psychology of Power* γράφει: «Ὁμιλῶν ὡς ἐρευ-

νητῆς τῆς ψυχοθεραπευτικῆς, ἥτις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δέν συσχετίζεται ἀμέσως πρὸς τὴν θεολογίαν, ἐπέισθην ἀκραδάντως, ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι μία τῶν πολυτιμωτέρων καὶ ἰσχυροτέρων ἐπιδράσεων πρὸς παραγωγὴν τῆς τόσο ἀναγκαίας ἀρμονίας καὶ εἰρήνης τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ψυχῆς, ἥτις εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς παροχὴν ὑγείας καὶ δυνάμεως εἰς μέγαν ἀριθμὸν πασχόντων ἀνθρώπων. Εἷς τινὰς περιπτώσεις ἐπεχείρησα νὰ θεραπεύσω νευρασθενεῖς τινὰς δι' ὑποβολῆς εἰς αὐτοὺς ἡσυχίας καὶ αὐτοπεποιθήσεως, πλὴν ματαίως, μέχρις ὅτου συνέδεσα τὴν ὑποβολὴν ταύτην πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν»⁴. Τὸ 1927 εἰς τὸ διεθνὸς κύρουσ «Ψυχιατρικὸν καὶ νευρολογικὸν περιοδικόν» (*Psychiatrische Neurologische Wochenschrift*) 83 διάσημοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι ἐδημοσίευσαν τὴν ἐξῆς διακήρυξιν: «Ἡμεῖς οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν νοσηρῶν πνευματικῶν καταστάσεων ἀντιμετωπίζομεν καθημερινῶς τὰς βαθυτάτας ἀβύσσους τῶν ἀναγκῶν τῆς ψυχῆς, ἀποτρέπομεν, μὲ ὄλην τὴν δυνατὴν ἔμφασιν καὶ ζωηρότητα, ἀπὸ ὁποιανδήποτε χαλάρωσιν τῆς πίστεως εἰς τὸν Χριστὸν, ἔστω καὶ εἰς ἐλάχιστον, μέσα εἰς τὴν καρδίαν τῆς νεολαίας μας, ἢ ἀπὸ ὁποιανδήποτε ἀδιαφορίαν τῆς πίστεως αὐτῆς, πού εἶναι ἡ ἄγκυρα τῆς ἐποχῆς μας εἰς τὴν σύγχρονον καταγίγδα. Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι πάντοτε καὶ θὰ μείνῃ ἡ μόνη φιλοσοφία, ἡ μόνη ψυχολογία, ἡ μόνη ἠθική. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι νευρολόγοι καὶ ψυχίατροι εἴμεθα σύμφωνοι πρὸς τὰ μεγαλύτερα πνεύματα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐδίδαξαν νὰ ἀναγνωρίζωμεν μέσα εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ γνησίου Χριστιανισμοῦ ἄπειρον σοφίαν, ἀλήθειαν, ἐλευθερίαν καὶ δύναμιν»⁵.

Γεννᾶται λοιπὸν τὸ ἐρώτημα: Ἄν αἱ θρησκευτικαὶ ἀξίαι εἶναι τόσο συνδεδεμέναι μετὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε καθιστοῦν τὴν θρησκείαν φαινόμενον καθολικὸν καὶ πανανθρώπινον· ἂν ἡ πίστις εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς συνδέεται οὕτω στενῶς μετὰ τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε ἡ μὲν ἐκβολὴ αὐτῆς ἐκ τῆς συνειδήσεως διαταράσσει κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς λειτουργίας παντὸς μὴ ἐκφυλισθέντος ἀνθρώπου, ἢ δὲ συνειδητῆ ἀποδοχῇ αὐτῆς εἶναι παράγων ψυχικῆς ἰσορροπίας καὶ ὑγείας, δέν εἶναι ὀρθὸν νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ἡ τόσο πολυτίμος αὕτη ἰδέα δέν εἶναι ἀπλοῦν τι τῆς φαντασίας παιγνιδῆς πλάσμα, ἀλλ' ἀνταποκρίνεται εἰς μίαν πραγματικότητα; Μόνον ἡ ὑπαρξίς τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ μετὰ θάνατον ζωὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς δικαίωσις καὶ ὁ ἀποχρῶν λόγος τῆς καθολικῆς θρησκευτικότη-

1. C. G. Jung, *Die Beziehungen der Psychotherapie zur Seelsorge*, 1932, σελ. 12 (*Σ. Καλλιὰφα*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 61).

2. C. G. Jung, *Seelenprobleme*, 297 καὶ ἐξ. (*Σ. Καλλιὰφα*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 61).

3. Ὁ ἴδιος ὁ Jung γράφει τὰς δύο ταύτας λέξεις ἑλληνιστί: *Σ. Καλλιὰφα*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 67.

1. Γ. Σακελλαρίου, *Ψυχολογία τοῦ ἐφήβου*, ἐν Ἀθῆναις 1939.

2. Ἡ Ἐπιστῆμη ὁμιλεῖ, ἐκδ. «Ζωῆς», σελ. 311.

3. Πρβλ. *Σ. Καλλιὰφα*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 69-70.

ΣΤΗΛΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ

Ἐπιστράτευσις τῆς Θυσίας.

Εἰς ἔθνικόν συναγεμῶν ἀλληλεγγύης πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ἐπτακοσίων χιλιάδων ἀνταρτοπληκτικῶν καὶ ἀνοικοδόμησιν ἐπὶ χιλιάδων κατεστραμμένων χωρῶν ἐκάλεσε χθὲς τοὺς Ἕλληνας διὰ τῆς ἐκκλησιᾶς του ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ὁ Βασιλεὺς. Καὶ ἡ ἀλληλεγγύη αὕτη, κατὰ τὸν Ὑπατον Ἀρχοντα, πρέπει νὰ ἐπιδειχθῇ ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως εἰς ἀδιάσπαστον σύνολον ὡς ἀγῶν ἀγάπης καὶ ὡς ὀφειλὴ πρὸς τοὺς δοκιμασθέντας πληθυσμούς, ὅχι δ' ἀπλῶς ἐκ τοῦ περισσεύματος, ἀλλ' ἐκ τῆς θυσίας. Ἐπιστράτευσιν τῆς θυσίας ἀπαιτοῦν ὡς δικαίωμα τῶν οἱ πάσχοντες. Ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις εἰς τὴν βασιλικὴν ἐκκλησίαν δέον νὰ ἀποτελέσῃ ἐν πάμμεγα πανελληνίῳ ΝΑΙ, ἀντίστοιχον πρὸς τὸ δόξασμα πανελληνίῳ ΟΧΙ τῆς 28 Ὀκτωβρίου.

Ἐπέκεινα τοῦ καθήκοντος.

Ἐπιγραμματικωτάτη εἰς ἀληθῆ ἔκφρασιν τῆς οὐσίας τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ὑπῆρξεν ἡ ἐνισχυτικὴ τῆς βασιλικῆς Ἐκκλησίας ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἐκλεκτὴν συγκέντρωσιν. Ἡ κατ' αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ βασιλικὴ πρὸς τὸ πανελληνίον ἀποστορὴ ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῶν ἐκ τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας παθόντων πληθυσμῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα ὅπως προβῇ εἰς εὐστόχους συγκρίσεις καὶ παραλληλισμούς διὰ τὴν ἐμπνευσμένην τὸς πανέλληνας νὰ ἐπαναλάβουν ὅ,τι ἡ εἰς τὸν Θεὸν ἀκράδαντος πίστις καὶ ἡ ἐπὶ τὴν Πανιάνασσαν ἐλπίς τῶν προγόνων μας ἐπέβαλλεν ὡς τῆς νίκης ἐπιστέγασμα καὶ ἐπακολούθημα. Ἄλλ' ὅ,τι ἀπέτελεσε τὸν οὐσιώδη τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς ὁμιλίας πυρῆνα ἦτο ὁ ἀκριβὴς καθορισμὸς τοῦ ἀπειλοῦντος τὴν κοινωνίαν μάλιστα σήμερον μεγάλου κινδύνου καὶ ἡ χριστιανικὴ θέσις ἐναντι τῆς ἐννοίας τοῦ καθήκοντος. Ὁ «μέγας κίνδυνος»—φθέγγεται τὸ στόμα τῆς Ἐκκλησίας—εἶνε τὸ ἐκ τῆς ἀνισότητος τῶν θυσῶν προκαλούμενον αἰσθημα τῆς κοινωνικῆς ἀδικίας, ἡ δὲ χριστιανικὴ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη δὲν περιορίζεται εἰς τὰ ὄρια τοῦ «καθήκοντος», ἀλλ' ὑπερβαίνει τὴν στενὴν τὸν περιοχὴν. Τοὺς εἰς αὐτὴν ἐγκλειομένους, ἦτοι τοὺς ὁφείλον μόνον ποιεῖν πράττοντας, αὐτοὺς ὁ Κύριος χαρακτηρίζει «ἀχρεῖους δούλους». Διότι, ὡς ἐπεξήγησεν ὁ προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας, «ἡ πραγματικῶς δημιουργικὴ ἐργασία ἀρχίζει ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ σημεῖον ὅπου τελειώνει ἡ ἐννοία τοῦ καθήκοντος». Εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ὑπὲρ τὸ καθήκον ἐξόρμησιν ἐξέκάλει εἰς

.....
 τος καὶ τῆς πανανθρωπίνης πίστεως εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς. Αἱ σκέψεις αὗται ἀποτελοῦν τὴν λεγομένην ἱστορικὴν—θα ἡδυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν: καὶ ψυχιατρικὴν—ἐνδειξιν τῆς ὑπάρξεως Θεοῦ καὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

(Συνεχίζεται)

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
 Καθηγητῆς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν

πανελληνίον ἢ πρωθιεραρχικὴ ἐκκλησίαι πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ μεγάλου κινδύνου.

Εὐλογος συγκλήσεως.

Εἶνε εὐλογος ἡ συγκλήσεως, μεθ' ἧς ὁ παγκόσμιος ἡμερήσιος τύπος ἀνήγγειλε τὴν ἀνεύρεσιν ἀρχαίων χειρογράφων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, περὶ ὧν γένεο λόγος ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας». Ἡ Βίβλος εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν ἱερὸν καὶ παγκόσμιον βιβλίον, ὅπερ ἔχει συνυφανθῆ μετὰ τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Δι' αὐτὸ πάντοτε πᾶσα ἀνακάλυψις περὶ αὐτὴν, διαπιστοῦσα τὴν ἀρχαιότητα, γνησιότητα καὶ ἱστορικὴν ἀξιοπιστίαν αὐτῆς, εἶνε πηγὴ χαρᾶς καὶ καυχῆσεως δι' ὅσους ἔχουν στηρίζει τὸ οἰκοδόμημα τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐπ' αὐτῆς. Εὐχόμεθα ὅπως ἐν τῷ μέλλοντι εὐρεθοῦν καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικὰ μνημεῖα, συμβάλλοντα εἰς τὴν λύσιν τῶν ποικίλων προβλημάτων τῆς Βιβλικῆς Ἐπιστήμης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Βασιλικὴ Ἐκκλησία. Τῇ 12.30 μεσημβρινῇ τῆς χθὲς, ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπηύθυνεν ἐκκλησίαν πρὸς πάντας τοὺς παράγοντας τοῦ ἔθνους, δι' ἧς, ἐπὶ τῷ τερματισμῷ τοῦ τόσου ταλανίσαντος αὐτὸ πολέμου κατὰ τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας καὶ τοῦ ἐπακολουθοῦντος ἐπαναπατρισμοῦ τῶν ἑκατοντάδων χιλιάδων ἀνταρτοπληκτικῶν, ἐκάλεσε πάντας τοὺς Ἕλληνας νὰ προβῶσιν εἰς γενναίας θυσίας πρὸς δλοκληρωτικὴν καὶ ἄνετον αὐτῶν ἀποκατάστασιν εἰς τὰς ἐξ ὧν βιαιῶς ἀπεσπάσθησαν ἐστίας τῶν, ἵνα ἀπερίσπαστοι ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰ παραγωγικὰ εἰρηνικὰ αὐτῶν ἔργα. Συνεπεῖα προσκλήσεων ἐκ τοῦ ἀυλαρχεῖου ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀκαδημίας συνεκεντρώθησαν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν πολιτικῶν κομμάτων, βουλευταὶ, οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐφημερίδων, οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ ξένου τύπου καὶ τὰ προεδρεῖα τῶν ἐθνικῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ ἐπαγγελλματικῶν ὀργανώσεων.

Μετὰ τὸν Βασιλέα, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς βασιλικῆς ἐκκλησιᾶς ὁμιλήσαν ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀλέξ. Διομήδης καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδων.

Ἡ τε βασιλικὴ ἐκκλησία καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι ὁμιλίαι, μεταδοθεῖσαι καὶ διὰ τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ Ἀθηνῶν, δημοσιεύονται ἐν ταῖς πρώταις σελίσιν τοῦ παρόντος τεύχους.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ὁ Πατριάρχης Μόσχας ὡς ἀπάντησιν εἰς τὴν Εἰρηνικὴν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδωνος ἀπέστειλε τὸ κάτωθι τηλεγράφημα:

Τῇ Αὐτοῦ Μακαριότητι τῷ
 Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν Σπυρίδωνι
 Ἀθήνας

Τὸ εἰδοποιητικὸν ἔγγραφο τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος περὶ τῆς ἀνόδου Ὑμῶν εἰς τὸν ἀγιώτατον Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μόλις ἐλήφθη ὑφ' ἡμῶν. Ἡ ἡμετέρα Ἱερά Σύνοδος καὶ ἐγὼ ἀσμένως χαίρειν τὴν ἀναγόρευσιν Σας καὶ παρακαλοῦμεν τὸν Κύριον ὅπως χαρίξῃ ὑμῖν οὐρανόθεν δύναμιν εἰς τὴν ἀναίτησάν ὑμῖν παρὰ τῆς Θεῆας Προνοίας ὑψίστην ὑπηρεσίαν.

Ἀλέξιος

Πατριάρχης Μόσχας καὶ Πασῶν τῶν Ρωσιῶν.

—Ἐπὶ ταῖς κατὰ τῆς ξενοκινήτου ἀνταρσίας περιλάμπρις νίκαις τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἡ Α. Μ. ὁ

'Αρχιεπίσκοπος διεβίβασε πρὸς τὸν 'Αρχιστράτηγον τὸ ἀκόλουθον συγχαρητικὸν εὐχετήριον τηλεγράφημα :

'Αρχιστράτηγον 'Αλέξανδρον Παπάγον
'Ενταῦθα.

Μήτηρ 'Εκκλησία, παρακολουθοῦσα μὲ συνεχομένη ἀναπνοὴν μετὰ σύμπαντος χριστιανισμοῦ πληρώματος ἐπικοῦς ἀγῶνας σταυροφόρων ἡρώων, ἀγαλλομένη χαιρετίζει περιλάμπρους νίκας, ἀπεκδεχομένη ταύτας ὀριστικὰς καὶ εἰρηνοφόρους. Ἀναπέμποσα τῷ Παπαγάλῳ εὐχαριστήριον αἶνον καὶ τὰ νικητήρια τῇ Ὑπεριμάχῳ Στρατηγῷ ἀναγράφουσα, συγχαίρει ἐγκαρδίας ὑμετέραν Ἐξοχότητα, καταξιώθεισαν συνδέσῃ τιμημένων ὀνομάτων καὶ μετὰ τούτων τῶν περιλάμπρων οσλίδων τῆς ἐθνικῆς ιστορίας καὶ παρακαλεῖ διαβιβάζητε ἡρωϊκοὺς ὑπερασπιστὰς Πίστews καὶ Πατριδὸς καὶ συνεχιστὰς ἀνυπερβλήτων παραδόσεων Γένους θεσμὰ συγχαρητήρια καὶ ἐγκαρδίου εὐχὰς τῆς. Καταξιώσαι αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς καὶ εἰρηνικῶν θριάμβων, ὡς ἀνέδειξε κραταιοὺς ἐν πολέμῳ, πρὸς δόξαν καὶ εὐημερίαν ἀληθῶς περιουσίῳ λαοῦ.

† 'Αθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

'Ο 'Αρχιστράτηγος κ. Παπάγος ἀπήντησε διὰ τοῦ κάτωθι τηλεγραφήματος :

Μακαριώτατον 'Αρχιεπίσκοπον 'Αθηνῶν
καὶ πάσης 'Ελλάδος Σπυρίδωνα

'Ενοπλοὶ δυνάμεις ἐκφράζουσι δι' ἐμοῦ θεσμὰς εὐχαριστίας εἰς Ὑμῶν Μακαριότητα διὰ συγχαρητήριον μῆνυμα συμπαραστάτιδος εἰς ἐθνικοὺς ἀγῶνας πατρίδος μητρὸς 'Εκκλησίας.
Παπάγος—'Αρχιστράτηγος

—'Η 'Ι. Σύνοδος κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 6-9-49 ἐξελέξατο 1) Μητροπολίτην Λήμνου τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Ταλαντίου κ. Βασίλειον Ἀτέσην, 2) Μητροπολίτην Ἄρτης τὸν Ἀρχιμ. Σεραφεῖμ Τίκαν, Γραμματέα τῆς 'Ι. Συνόδου, καὶ 3) Βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Α. Μακαριότητος τὸν Ἀρχιμ. Ἀλέξιον Ἰγγλέσην μὲ τὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Εὐρίπου.

—'Η Ἱερά Σύνοδος συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 1 παρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 957)49 Α. Νόμου ἐκάλεσεν, ὅπως φοιτήσουν εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας κατὰ τὸ ἀνατέλλον ἐκπαιδευτικὸν ἔτος τοὺς κάτωθι ἀρχιμανδρίτας - ἱεροκήρυκας : Ἰγνάτιον Τσίγερην, Συνέσιον Κτενᾶν, Ἱερόθεον Βοηθῆν, Ἀμβρόσιον Δημητρίου, Ἀχιλλεῖον Παπαθανασόπουλον, Νικόδημον Κονδύλην, Δανιὴλ Βασιλόπουλον, Χρυσόστομον Βενετόπουλον, Διονύσιον Κατοίχτην καὶ Διονύσιον Χαραλάμπους.

'Αποστολικὴ Διακονία : Ἐντολῇ τῆς Α. Μ. τοῦ 'Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνος ὁ παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ Διευθυντῆς Θεοῦ Κηρύγματος Ἀρχιμ. Τιμόθεος Ματθαίουκας ἀπεστάλη εἰς τὸ Ἀναμόρφωτικὸν Σχολεῖον Ἀνταρτοπαίδων ἐν Λέρῳ ἐπὶ τετράμηνον πρὸς εἰδικὴν διακονίαν.

Ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐξεδόθη ὁ 22ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὑπὸ τὸν τίτλον : Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀγαθονίκου, Συμβολὴ εἰς τὴν Κατηχητικὴν.

'Εκυκλοφόρησαν τὰ Σήματα διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Τιμὴ ἐκάστου ὠρίσθη δρχ. 700.

Ὁμοίως ἐκυκλοφόρησαν Σημειωματαρία πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων. Ἡ τιμὴ ἐκάστου τούτων ὠρίσθη εἰς δρχ. 200. Παρακαλοῦνται οἱ Σεβ. Μητροπολίται, ὅπως ἐγκαίρως προβῶσιν εἰς τὰς δευδὰς παραγγελίας τῶν διὰ τὰ Σημειωματαρία, ὅσον καὶ διὰ τὰ Σήματα.

Ἐπὶ τῇ 1900ῃ ἑπετηρίδι τῆς ἀφίξεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς Ἑλλάδα ἐξετυπώθη ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἐκυκλοφόρησε πολὺχρῶμος εἰκὼν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἔργον τοῦ καλλιτέχνου κ. Φ. Κόντογλου. Ἡ τιμὴ ὠρίσθη εἰς δρχ. 500.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Γραφεῖον Συντονισμοῦ Πνευματικῆς Ἐργασίας καὶ Κοινωνιολογίας.—Σεπτῇ ἐντολῇ τοῦ Μακαριωτά-

του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδωνος ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν κατὰ πιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν Ὑπουργείων Παιδείας, Κοινωνικῆς Προνοίας, Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος καὶ διαφόρων ἄλλων Ὄργανισμῶν Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ δικαίου, διέθεσε καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν θερινὴν περίοδον ἱκανὸν ἀριθμὸν πεπαιδευμένων κληρικῶν πρὸς θεραπείαν τῶν θρησκευτικῶν καὶ πνευματικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐν ταῖς κατασκηνώσεσιν εὐρισκομένων παιδῶν, καθόσον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τῶν κατασκηνώσεων, ὡς παρὰ πάντων τῶν ἀρμοδίων ἀναγνωρίζεται, τὰ μέγιστα συντελεῖ ὁ θρησκευτικὸς καὶ ἠθικός παράγων. Οὕτως ἐστάλησαν κληρικοὶ θεολόγοι εἰς τὰς ἐξῆς ἐν Πεντέλῃ κατασκηνώσεις : α) τὰς τρεῖς κατασκηνώσεις τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, β) τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, γ) Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, δ) Ὑπουργείου Προνοίας, ε) Α.Β.Υ.Π., στ) Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ζ) Φιλικῆς Ἐταιρείας Νέων.

Ὁσαύτως κληρικοὶ θεολόγοι διατέθησαν διὰ τὰς ἐν Ἀγίᾳ Παρασκευῇ Ἀττικῆς δύο κατασκηνώσεις τῶν Χριστιανικῶν Φοιτητικῶν Ἐνώσεων, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐν Ἄνω Βούλᾳ κατασκηνώσιν τῆς Λέσχης Ἐργαζομένου Παιδιοῦ εἰς θέσιν Καβουρί.

Εἰς τὰς κατασκηνώσεις ταύτας ἐγένοντο καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα εἰδικαὶ ὁμιλίαι καὶ λειτουργίαι, τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν μετ' ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος ἱκαναὶ χιλιάδες ἑλληνοπαίδων. Οὕτως αἱ κατασκηνώσεις ἐγένοντο τόπος μιᾶς καρποφόρου χριστιανικῆς ἀγωγῆς, διότι ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς καταλλήλων ὁμιλιῶν νὰ καταπολεμηθῶσιν πᾶσαι αἱ παιδικαὶ παρεκτροπαὶ (ἀπειθαρχία, ἀκαταστασία, διχόνοια, ψεῦδος, κλοπῆ, ἀτομισμός), νὰ καλλιεργηθῶσι δὲ ἐκ παραλλήλου αἱ κοινωνικαὶ ἀρεταὶ καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν παρηγορίαν καὶ ἀνακούφισιν τῶν νοσηλευομένων ἐν τοῖς 11 περιπέτοις τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας, ἀπέστειλε 11 κληρικοὺς, οἵτινες ἔλαβον ἐντολὴν ὅπως μεταβαίνοντες ἀνά δεκαπενθήμερον τελῶσι τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἐν τῷ νοσηλευτικῷ τούτῳ Ἰδρύματι καὶ ἐξομολογῶσι τοὺς ἀσθενεῖς κομίζοντες αὐτοῖς ἐκ τῆς θρησκείας παράκλησιν.

Καθ' ὅλην τὴν περίοδον τοῦ θέρους συνεχίσθησαν ἀνελλιπῶς αἱ λειτουργίαι καὶ ὁμιλίαι εἰς τὰ σωφρονιστικὰ ἱδρύματα (φυλακὰς Καλλιθέας, Καστορός καὶ Βούρλων Πειραιῶς), καθὼς καὶ εἰς τὰ Ἀναμορφωτικὰ Σχολεῖα Κορυδαλλοῦ καὶ Ἀμπελοκήπων.

—Μετὰ δήμενον ἀπουσίαν πρὸς λουτροθεραπείαν ἐπανῆλθε κατ' αὐτὰς ὁ Διευθυντῆς τῆς «Ἐκκλησίας» κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ.

—Ἡ διεύθυνσις τοῦ Ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φρονιστηρίου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς καθιστᾷ γνωστὸν, ὅτι εἰς αὐτὸ γίνονται δεκτοὶ ἄνευ ἐξετάσεων σπουδασταὶ κεκτημένοι ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ πτυχίον Διδασκαλείου ἢ μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ ἡλικίαν 22 ἐτῶν καὶ ἄνω.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς τὴν Α' τάξιν δέον νὰ υποβάλλωσιν εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε διὰ τῆς οἰκείας Μητροπόλεως, αἴτησιν καὶ τὰ ἐξῆς δικαιολογητικά :

1) Ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Πτυχίον ἢ νόμιμον ἀποδεικτικὸν σπουδῶν. 2) Πιστοποιητικὸν Δήμου ἢ Κοινότητος περὶ ἐγγραφῆς εἰς τὰς Μητρώα. 3) Πιστοποιητικὸν ἐφημερίου προσυπογεγραμμένων καὶ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Προέδρου Κοινότητος ἢ Δημάρχου περὶ χρηστοῦ ἥθους καὶ ἱερατικοῦ ζήλου καὶ κεκυρωμένον παρὰ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. 4) Πιστοποιητικὸν ὑγείας καὶ ἀρτιμελείας (ὅπερ ὅμως θὰ ἐκδοθῇ ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Σχολιάστρου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας). 5) Πιστοποιητικὸν Κοινωνικῶν φρονημάτων.

Οἱ ἡδῆ ἐν ἐνεργείᾳ ἱερεῖς, οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ μετεκπαιδευθῶσιν, ἀντὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 3 πιστοπ. δέον νὰ προσαγάγωσι βεβαίωσιν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου

περί της έφημεριακής ιδιότητάς των, ως και την κατά νόμον άδειαν.

Η φοίτησις είναι διετής και παρέχονται δωρεάν υπό του Κράτους τροφή, διανομή και σπουδαί. Οί πτυχιούχοι κατατάσσονται εις την Β' μισθολογικήν κατηγορίαν.

Τά μαθήματα άρχονται από 1ης 'Οκτωβρίου.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Ζιχνών

Διά Β. Δ. άπενεμήθη εις τόν Σ. Μητροπολίτην Ζιχνών κ. Κύριλλον τὸ μετάλλιον έξαιρέτων πράξεων, διότι διά συχνών διδασκαλιών του παρέχει έξαιρετικές υπηρεσίας διά τήν ήθικήν, θρησκευτικήν και πατριωτικήν διαπαιδαγώγησιν τών αξιωματικών και όπλιτών, διά δέ τών άόκνων προσπαθειών του και πρὸς τήν κατά τὸ δυνατόν συνδρομήν τών δυστυχούντων άνακουφίζει τὰ μέγιστα τήν δυστυχίαν τών πτωχών οικογενειών τών στρατευθέντων και λοιπών κατοίκων. Εις τόν αὐτόν Μητροπολίτην δι' έτέρου Διατάγματος άπενεμήθη ὁ πολεμικός Σταυρός μετά ξιφών.

Μητρόπολις Φιλίππων και Νεαπόλεως

Έν τῷ Δημαρχείῳ Καβάλλας επί παρουσία τών πολιτικών, στρατιωτικών και δημοτικών άρχών, τών προέδρων πάντων τών συλλόγων και σωματείων τῆς πόλεως έγινετο σεμνή και έπιβλητική τελετή, καθ' ήν ὁ στρατηγός Διοικητής τῆς VII Μεραρχίας κ. Λάϊος, συνοδευόμενος υπό τοῦ έπιτελείου του, έπέδωκεν εις τόν Σεβ. Μητροπολίτην Φιλίππων και Νεαπόλεως κ. Χρυσόστομον τὸ εις αὐτόν διά Β. Δ. άπενεμηθέν μετάλλιον έξαιρέτων πράξεων. Πρὸ τοῦ σημαιοστολιστοῦ δημαρχιακοῦ μεγάρου τμήμα στρατοῦ άπένεμε τὰς νενομισμένας τιμάς. Εις τὰ συγχαρητήρια τοῦ στρατηγού ή Α. Σ. έξέφρασεν εύχαριστίας διά τήν προσγενομένην τιμήν.

Μητρόπολις Μυτιλήνης

Μεταξύ τών υπό τήν άνώστακτον και άμεσον προστασία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. 'Ιακώβου έν τῇ θαυμασίῳ Παιδοπόλει Μυτιλήνης περιθαλαπομένων παιδιών υπήρχον και προελθόντα έκ τῆς περιφέρειας 'Εδέσσης. Μετ' τήν έν αὐτῇ άποκατάστασιν συνθηκών έπιτρεπουσών τόν άναπατρισμόν τών έλληνοπαίδων τούτων, μερίμνη τοῦ Σεβ. 'Ιακώβου άπεστάλησαν ταῦτα εις τὰ 'ΐδια, έφ' ᾧ και διεβιβάσθη τῇ Α. Σ. τὸ ακόλουθον τηλεγράφημα :

*Σεβασμιότατον Μητροπολίτην Μυτιλήνης 'Ιακώβον
Μυτιλήνην*

Έν άγάπῃ και χαρᾷ, δεχθέντες σήμερα μετά τοῦ λαοῦ 'Εδέσσης επανακάμψαντα έν Παιδοπόλει Μυτιλήνης ελληνόπουλα περιφρονείας 'Εδέσσης, οννεκινήθημεν βαθέως δι' εύχαρίστους έντυπώσεις και άφηγήσεις παιδιών, εγγώνιμον δέ διά τήν πρὸς τὰ παιδιὰ ήμῶν πατρικὴν ήμῶν μέριμναν και στοργήν, εύχαριστοῦμεν θερμῶς ήμείτερον Σεβασμιότιμη, άόκνως πάντοτε έν τῇ μακρᾷ Αἰτίῃ 'Εκκλησιαστικῇ Διακονίᾳ μοχθοῦσαν διά τὰ καλά και ὠφέλιμα τῷ ελληνικῷ λαῷ και τοῖς ήμπεριοιτάτοις τών αδελφῶν ειδικώτερον, και εύχόμεθα από Θεοῦ τόν μισθόν και τήν ανταπόδοσιν.

Μητροπολίτης 'Εδέσσης και Πέλης Παντελεήμων.—Νομάρχης Πέλης Χριστοδουλιᾶς.—Βουλευταὶ Οικονόμον και Μουράτογλου.—Διοικητής Ταξιαρχίας.—Δήμαρχος 'Εδέσσης.—Δικαστικόν Σώμα.—'Εκπαιδευτικοί, Τραπεζιτικοί.—'Εργατοῦπαληλικῶν Κέντρον.—Φανέλλα Στρατιῶτου, Φίλοι Στρατοῦ.—Διημεροικός Σύλλογος, 'Ιατρικός Σύλλογος.—'Ομοσπονδία 'Επαγγελματιῶν.—Σύλλογος, 'Τέκνα 'Εκκλησίας.—Σύλλογος «'Αναγέννησις».—Φιλίππουχο, 'Αδελφότης.—Πρόσκοποι, 'Οδηγοί.—Κατηγορικά Σχολεῖα Μητροπόλεως.

—Έκ τοῦ 'Ποιμένος» τῆς Ι. Μητροπόλεως Μυτιλήνης πληροφοροῦμεθα ὅτι έν τῇ έπαρχίᾳ Μυτιλήνης κατά τὸ έτος 1948—1949 έλειτοῦργησαν Κατηχητικά Σχολεῖα 55 κατ'άτερα μέ σύνολο 4.800 μαθητῶν και μαθητριῶν, 5 μέσα—525, και 3 άνώτερα θηλέων—150, και

δύο άρρένων—487. Ὡστε τὸ σύνολον τών διδασθέντων είχεν ανέλθει εις 5.962. 'Εδίδαξαν οί υπό τῆς Μητροπόλεως έντεταλμένοι κληρικοί, οί θεολόγοι καθηγηταὶ Δ. Λινός, Μακρῆς, Τ. Κουτσουάρης και Δ. Παναγιωτόπουλος και οί διδάσκαλοι Σ. Παπαχαρίτωνος, Ε. Ζίγκας, Γ. Παναγιῆς κ.λ., κατά τὰς διατάξεις τοῦ Κ. Συμβουλίου τῆς 'Αποστ. Διακονίας. 'Η διδασκαλία τών μέσων και άνωτέρων Κατηχ. Σχολείων έγινετο έν τῷ 'Αναγνωστηρίῳ τῆς 'Αποστ. Διακονίας. Κατά τὰς έπί τῇ λήξει τών μαθημάτων έορτάς, διεξαχθείσας έν τῷ εύρυχωροτάτῳ ναῷ τοῦ άγ. Θεράποντος τελεταρχοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. 'Ιακώβου, παρέστη άπειρον πλήθος, άκούσαν έπαίνους τοῦ Ιεράρχου πρὸς τε αὐτούς και τὰ τέκνα των διά τήν διεξαχθείσαν έν τοῖς Σχολείοις φιλότιμον εργασίαν και τήν στοργήν, μεθ' ής τοῦτο περιβάλλεται υπό πάντων.

Μητρόπολις 'Ιερισσοῦ, 'Αγ. Ὁρους και 'Αρδαμερίου

Γράφουσιν ήμιν έξ 'Αρναίας, ὅτι ή Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Διονύσιος ένήργησε μακράν ποιμαντορικὴν περιουδειαν εις τὰ δυτικά χωρία τῆς έπαρχίας αὐτοῦ. Πανταχοῦ ένθα μετέβη ιεροῦργησεν' έκήρυξε τόν θεῖον λόγον εις τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα και ιδιαιτέρως εις τούς μαθητάς τοῦ γυμνασίου και εις τὰς στρατιωτικές και άστυνομικές φρουράς και μονάδας' προέστη τών έξετάσεων τών Κατηχητικῶν Σχολείων και άλλων θρησκευτικῶν πανηγύρεων και λιτανειῶν και διένημεν εις μέν τούς μαθητάς και στρατιώτας εικόνας και δῶρα, εις δέ τούς άνταρτοπλήκτους τρόφιμα, φάρμακα και ένδύματα. Έν Γαλατίστῃ έχειροθέτησεν εις άναγνώστας τούς δύο άποφοιτήσαντας έκ τῆς 'Εκκλησιαστικῆς Σχολῆς τῆς Ιεράς Μονῆς 'Αγ. 'Αναστασίας, ὦν τόν μέν ένθα ανέλαβε ίδιαις δαπάναις νά σπουδάσῃ εις τήν Θεολογικὴν Σχολήν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τόν δ' έτερον θά χειροτονήσῃ προσεχῶς Ιερέα.

Τὰ Κατηχητικά Σχολεῖα 'Αρναίας άπέκτησαν ίδια οικήματα. Τῇ φροντίδι τῆς Α. Σ. παρεχωρήθησαν υπό τῆς 'Επιτροπῆς Στεγάσεως Β. 'Ελλάδος τέσσαρα λυόμενα ξυλοπαγή οικήματα, άτινα, τοποθετηθέντα εις μίαν τών καλύτερων και άσφαλεστέρων περιοχῶν τῆς 'Αρναίας και καταλλήλως έπισκευαζόμενα δαπάναις τῆς Τοπικῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας, θά χρησιμεύσουν τὸ έν ὡς άθουσα δ.δασκαλίας κατηχητικῶν μαθημάτων και χειροτεχνίας διά τὰς μαθητριάς, τὸ άλλο διά τούς μαθητάς, τὸ τρίτον διά τούς εργαζομένους νέους τὸ τὸ τέταρτον δι' οίκοτροφείον τών μαθητῶν, οἵτινες έρχονται εις 'Αρναίαν έκ τών χωρίων και φοιτοῦν εις τὸ Γυμνάσιον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Κατά τηλεγραφικὰς έκ ΚΠόλεως πληροφορίας τῆς 12 μεσοδυτικῆς, ὁ από μηνὸς εκεί άσθενῶν 'Αρχιεπίσκοπος 'Αμερικῆς Σεβ. Τιμόθεος ήναγκάσθη έκ λόγων υγείας νά υποβάλλῃ τήν παραίτησιν του από τῆς νέας του θέσεως. Προστίθεται ὅτι ή 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας ΚΠόλεως άποδεχομένη αὐτήν θά άναδιορίσῃ τόν Σεβ. Τιμόθεον εις τήν ήν και πρότερον έποίησαν Μητρόπολιν Ρόδου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Καθ' ἃ αναγράφει ὁ «'Απόστολος Βαρνάβας» τῆς 'Εκκλησίας Κύπρου, τῷ παρελθόντι 'Ιουνίῳ ή 'Εθναρχία Κύπρου εξέδωκε τὸ κάτωθι άνακοινωθέν : «'Η 'Εθναρχία Κύπρου, βαρύτατα φέρουσα μετά τοῦ ελληνικοῦ κυπριακοῦ λαοῦ τήν παρατεινομένην επί τῆς ελληνικῆς ταύτης νήσου δουλείαν, θεωρεῖ καθήκον νά ύπομνήσῃ εις τούς Έλληνας κυπρίους, ὅτι άποτελεῖ επίσημον διά τόν έθνικόν άγῶνα άνακολουθίαν ή εις κυβερνητικές τελετάς συμμετοχῇ τοῦ λαοῦ, δυναμένη προσέτι νά έκληφθῇ αὐτῇ και ὡς συγκατάθεσις εις τήν παράτασιν τῆς δουλείας του. Ὅθεν προτρέπονται πάντες, ὅπως, πλήν τών άπαραιτήτων υπηρεσιακῶν έπαφῶν μετά τών άρχῶν, άποφεύγωσιν οίανδήποτε άλλην μετ' αὐτῶν έπαφήν».

—'Η 'Ιερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου ἀπεφάσισεν, ὅπως τοῦ λοιποῦ οὐδεὶς κληρικός χειροτονῆται, ἐάν δὲν εἶναι οὗτος ἀπόφοιτος τῆς ἱερατικῆς σχολῆς «'Απόστολος Βαρνάβας». Ἐν περιπτώσει κατ' ἐξαιρέσιν καὶ κατ' οἰκονομίαν χειροτονίας, δεόν προηγουμένως νὰ ζητηται ἡ ἔγκρισις τῆς Ἱεράς Συνόδου.

—Ζητηθείσης καὶ δοθείσης ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῆς ἀδείας πρὸς μεταφορὰν τῶν σεπτῶν λειψάνων τῶν αἰδίων ἔθνομαρτύρων Κιτίου Νικοδήμου καὶ Μαρεώτιδος Διονυσίου, ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ μεταφορὰ αὕτη πραγματοποιηθῆ τὸ συντομώτερον, ὠρίσθησαν δὲ δύο τριμελεῖς Ἐπιτροπαί, ὧν ἡ μὲν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Κιτίου, θὰ μεταβῆ εἰς Παλαιστίνην πρὸς μεταφορὰν τῶν ὁσίων τοῦ αἰδίου Κιτίου Νικοδήμου, ἡ δὲ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μητροπολίτου Κυρηναίας, εἰς Αἴγυπτον, πρὸς μεταφορὰν τῶν ὁσίων τοῦ αἰδίου Μαρεώτιδος Διονυσίου. Ὡσαύτως ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν, ὅπως ἡ κατασκευὴ τῶν προτομῶν τῶν δύο τούτων ἔθνομαρτύρων ἀνατεθῆ εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις γλύπτην κ. Σάχον.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Καθ' ἃ μεταδίδει ὁ ῥωμαιοκαθολικὸς θρησκευτικὸς τύπος, ἀνηγγέλθη ἐκ τοῦ Ἀστεως τοῦ Βατικανοῦ ὡς πιθανὴ ἡ κήρυξις δόγματος τῆς ἐνσωμάτου Μεταστάσεως τῆς Παναγίας εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἡ ἀνακήρυξις τοῦ νέου δόγματος θὰ γίνῃ κατὰ τὸ Ἅγιον Ἔτος (1950).

—Τὴν 24ην Σεπτεμβρίου θὰ συγκροτηθῆ ἐν Ρώμῃ τὸ 4ον Διεθνὲς Συνέδριον Καθολικῶν Ἱατρῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολαί, ἄρθρα, βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες ἐπ' ἀνταλλαγῆ: Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», Ὁδὸς Μοσχονησιῶν 12Α, Ἀθήνας 8. Τηλέφ. 82-219.

Αἰθ. Ἰωάν. Σειρῆν, Κεραματὴν-Χρυσουπόλεως, **Ἄποστ. Δαβίλλαν,** Ν. Ἐρυνδὸν-Πατρῶν, **Βασ. Εὐτυχίδην,** Δράμαν καὶ **Ἀνθ. Νοικοκύρην,** Χύθρα-Δέσφου διευθύνσεις σας ἐτακτοποιήθησαν.—**Αἰθ. Χαρ. Διάσκον,** Χοσέψιν-Ἀρτης, **Κωνστ. Αεζβελῆν,** Γαλάτιστα-Χαλκιδικῆς καὶ **Διον. Μπαρκανίτην,** Μπαρκανίτικα—Ὀλυμπίας ἐνεγράφητε. Ἀποστέλλομεν φύλλα ἀπὸ 1-1-49.—**Ἱερομ. Γεω. Ἱ. Κοραβῶνον,** Ἰωάννινα φύλλα τοῦ ἔτους 1935 ἔλλειπουνσι παντελῶς.—**Παν. Ἀρχιμ. Χαράλαμπος Δέδεν,** Τρίκαλα ζητηθέντα ἀπεστάλησαν.—**Αἰθ. Εὐάγ. Χαλικιῶν,** Σπανοχώριον—Λευκάδος ἐνεγράφητε ἀποστέλλομεν φύλλα ἀπὸ 1-7-49.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Ἱ. Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

[2] Πρὸς τὸν Ἱερέα Ἀγνώσιον Κωστούλιαν Ἀγνώστου διαμονῆς

Καλοῦμέν σε δυνάμει τοῦ Νόμου 5383)32 «Περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων», ὅπως τὴν 30ην Σεπτεμβρίου ἔτους 1949 ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ἡμῶν, ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ταῖς ἀποδιδόμεναις σοι κατηγορίαις.

Προσεπιδηλοῦμεν δέ σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς κατὰ τὴν ἄνω ἡμέραν καὶ ὥραν, θὰ δικασθῆς ἐρήμην συμφῶνως τῷ ἄρθρῳ 125 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου.

Ἐν Γυθείῳ τῆ 20 Αὐγούστου 1949

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου
Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Δημήτριος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν ἐνταθθα Ἱ. Ναῶν, (1ον) Εὐαγ-

γελισμοῦ τῆς Θεοτόκου—Μητροπόλεως (Καθεδρικός) καὶ 2ον) Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ Πατησιῶν, διὰ κανονικῆς καὶ νομίμου ἐκλογῆς, συνῶδα τοῖς ἄρθροις 46 καὶ ἐξῆς τοῦ «περὶ Ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων Α. Ν. 2200)40», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἐν λόγῳ ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νεομισμένα πιστοποιητικὰ πρὸς ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 10 Σεπτεμβρίου 1949

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν Σπυριδων

Ἱ. Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἰκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει 1) τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α. Νόμου 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», 2) τὰς διατάξεις τοῦ Α. Νόμου 540)1946 «περὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως» καὶ 3) τὸν Α. Νόμον 536)1945 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου Ἑλλάδος», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικῶ ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Κοινότητος Νέου Καρλοβασιῶν Σάμου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Α. Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ. Ἐν Λιμένι Βαθέος Σάμου τῆ 22α Αὐγούστου 1949.

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος

Ἱ. Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200)40 Α. Ν. περὶ Ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) τοῦ ἐν Μονοδριῶ Ἱ. ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου καὶ 2) τοῦ ἐν ἀγίῳ Λουκᾶ Ἱ. ναοῦ οἰοῦ Λουκᾶ καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Κύμῃ τῆ 30 Αὐγούστου 1946.

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου Ἀνανίας

Ἱ. Μητρόπολις Γόρτυνιαις καὶ Μεγαλοπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 καὶ 540)1945 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱ. ναοῦ Τιμίου Προδρόμου Μαγουλιάνων, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἄνω ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον υποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικὰ, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων. Ἐν Δημητσάνῃ τῆ 1η Σεπτεμβρίου 1949.

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγ)πόλεως Γερμανὸς

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ὁ Σάνθης ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ὁ Ζακύνθου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΗΣ

Τύποις «Φοῖνικος» Λεωνότου 4